

መልካም አረኝነት

ክርስቲያናዊ መሪነት በ፪ኛው ሺህ ኢትዮጵያ
ቅጽ ፪ የመሪነት ባሕርይ፤ ችሎታና ተግባር

መልሳቸው መስፍን (ዶ/ር)

የቅጂ መብት - © መልሳቸው መስፍን - 2005
© Melisachew Mesfin - 2013

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።

ይህን መጽሐፍ ለንግድ ወይም ትርፍ ለሚያስገኝ ሥራ በሙሉም ሆነ በከፊል አባዝቶ መጠቀም አይፈቀድም። ሆኖም በደራሲው ፈቃድ ለማስተማር አገልግሎት በጥቂትም ሆነ በብዙ አባዝቶ በነጻ ማሰራጨትና መጠቀም ይበረታታል።

በክፍሉ ካልተጠቀሰ በስተቀር የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች የተወሰዱት በኢትዮጵያ መጽሐፍ ቅዱስ ማኅበር በ1962 ዓ.ም. ከታተመው አማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

የመጀመሪያ እትም 1999 ዓ.ም.
First printing - 2007

ተስፋፋቶ የተዘጋጀ እትም 2005 ዓ.ም.
Expanded Edition 2013

በመጽሐፉ ላይ አስተያየት ቢኖርዎት ለጸሐፊው በፖ. ሳ. ቁጥር 31716፣ አዲስ አበባ ብሎ መላክ ይቻላል።

አበርክቶ

በተከታታይ ቅጾች የተዘጋጀውን ይህን መጽሐፍ

ለሙሉ ወንጌል አማኞች ቤተ ክርስቲያን

ሳበረከት

ከአህት አብያተ ክርስቲያናት ጋር በመሆን

በ፪ኛው ሺህ ኢትዮጵያ

የሚጠበቅባትን ተልእኮ በሙላት እንድትፈጽም በመመኘትና

በመጸለይ ነው።

ማውጫ

መግቢያ	7
ምዕራፍ 1 መሪነትና ማኔጅመንት	9
1.1 የማኔጅመንትና የመሪነት ትርጉም	9
1.2 የመሪነትና ማኔጅመንት ተደጋጋሪነትና ተያያዥነት	12
1.3 የመሪነትና ማኔጅመንት የትኩረት አቅጣጫዎች	15
1.4 መሪ-ማናጀር	17
ምዕራፍ 2 ከክርስቲናዊ መሪ-ማናጀር የሚፈለጉ ባሕርያት	19
2.1 መጸለይና በቃሉ መኖር	24
2.2 እግዚአብሔርን ማክበር	37
2.3 በእግዚአብሔር መታመን	42
2.4 በመንፈስ መመላለስ	49
2.5 ትሕትና	57
2.6 ታማኝነት	60
2.7 ፍትሐዊነት	65
2.8 ግልጽነት	72
ምዕራፍ 3 ከክርስቲያናዊ መሪ የሚፈለግ ችሎታ	77
3.1 ድርጅቱን መወከል	79
3.2 ራሳይና ስትራቴጂካዊ አቅድ	80

3.3 ኮሚኒኬሽን	89
3.4 በኅብረት መሥራት	97
3.5 ተተኪ ማዘጋጀት	102
3.6 ጊዜን በአግባቡ መጠቀም	107
3.7 ችግር ማቃለልና ግጭቶችን መፍታት	114
3.8 ውሳኔ አሰጣጥ	123

ምዕራፍ 4 የማኔጅመንት ዋና ተግባራት

4.1 ማቀድ	141
4.2 ማደራጀት	155
4.3 መተግበር	161
4.4 መቆጣጠር	162
4.5 መገምገም	165
4.6 የማኔጅመንት ስብሰባዎች	167

መግቢያ

አንድን ሰው ክርስቲያናዊ መሪ የሚያሰኙት ዋና ነገሮች ምንድን ናቸው? ለዚህ ቀላሉ መልስ ክርስቲያን የሆነና የመሪነትን ተግባር ማከናወን የሚችል ሰው የሚለው ሊሆን ይችላል። አዎ ክርስቲያናዊ መሪ ክርስቲያን የሆነ ሰው ነው።

ክርስቲያን ማለት በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ዳግመኛ ተወለደ ሰው ማለት ነው። ዳግመኛ መወለድ ደግሞ አሮጌውን ሰው በመተው አዲስ ፍጥረት መሆን በመሆኑ ክርስቲያን መሪ የዚህን አዲስ ፍጥረት ባሕርይ በሕይወቱ የሚያሳይ መሆን አለበት።

ይህ ቅጽ ፪ ትኩረት የሚያደርገው በመሪ የውስጥ ማንነትና በሚያከናውናቸው ሥራዎች ላይ ነው። ከዚህ አንጻር ክርስቲያን ከሚጠበቁ ባሕርያት መካከል በተለይ ከመሪነት አገልግሎት ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ባላቸው ላይ ትኩረት ያደርጋል። እንዲሁም የመሪ ችሎታዎች ተብለው የቀረቡት ከመሪነት ኃላፊነት ጋር በቀጥታ ግንኙነት ያላቸው ብቻ ናቸው።

በመጽሐፉ ምዕራፍ 2 እንደሚታየው የመሪ ባሕርያትን በተመለከተ የቀረበው የመሪ-ማናጀር ባሕርያት በሚል መሪና ማናጀርን በማያያዝ ነው። ለዚህም ምክንያቱ እነዚህ ባሕርያት በተለያዩ የአመራር ኃላፊነት ደረጃ ላይ ላሉ መሪዎችና ማናጀሮች ሁሉ አስፈላጊ በመሆናቸው ነው። ከሁሎቻችን በተመለከተ ደግሞ የመሪ ችሎታዎች የተባሉት በይበልጥ የመሪነት ኃላፊነቶች ስለሆኑ እንጂ ከማናጀር ስለማይጠበቁ አይደለም። በአንጻሩ በምዕራፍ 4 የማኔጅመንት ተግባሮች ተብለው የቀረቡት ሥራዎች በአመዛኙ የማኔጅመንት ኃላፊነቶች ስለሆኑ ነው።

እንግዲህ ይህ ቅጽ ያተኮረው በባሕርይ፣ ችሎታና ተግባር ላይ ሲሆን አስቀድመን የመሪና የማናጀርን ተመሳሳይነትና ልዩነት እንመልከት።

ምዕራፍ 1 ..

መሪነትና ማኔጅመንት

በአንዳንድ የመሪነት ባለሙያዎች ዘንድ መሪነትና ማኔጅመንት ሁለት የተለያዩ ተግባራት ተደርገው ይቆጠራሉ። አብዛኛዎቹ ደግሞ ሁለቱ ተቀራራቢና ተደጋጋፊ መሆናቸውን ያስረዳሉ። እኛም የመሪነትና የማኔጅመንትን ተመሳሳይነት ወይም ልዩነት ከመተንተናችን በፊት ከትርጉማቸው እንነሳ።

1.1 የማኔጅመንትና የመሪነት ትርጉም

ሀ. ማኔጅመንት

ማኔጅመንት¹ የሚለው ቃል የተገኘው በኢጣሊያንኛ ማኔጂኦሪ በላቲን ደግሞ ማኑስ፤ በፈረንሳይኛ መስናጅመንት ከሚል ቃል ሲሆን ትርጉሙ ማኖ (እጅ) ማለት ነው። ስለዚህ የማኔጅመንት መነሻ ሀሳብ ወይም ትርጉም እጅን ይዞ መምራት እንደ ማለት

¹ ማኔጅመንት ለሚለው የእንግሊዝኛ ቃል የአማርኛ አታ/ ቀራቢ ፍቺ ሥራ አመራር ወይም ማስተዳደር የሚል ነው። ሥራ አመራር የሚለው ሐረግ ሥራን የማቀላጠፍ፣ የመምራት ጥበብና ስልት እንደ ማለት ሲሆን የትርጉሙ አጠቃላይ ይዘት ሥራ ተኮር ነው። ማኔጅመንት ግን ሥራ ተኮር ብቻ ሳይሆን ሰው ተኮርም ነው። የትኛውም ሥራ የሚሠራው በሰው ስለሆነና በተለይም በክርስትና ሰው ከሰው ጋር የሚኖረው ግንኙነት ከሥራው ይልቅ ቀዳሚ ትኩረት የሚሰጠው በመሆኑ ሥራ አመራር የሚለው ፍቺ ለሰራተኛው ሊሰጠው የሚገባውን አትኩረት ይሸፍናል። ማስተዳደር የሚለውም ትርጉም እድሜኒስትራሽን የሚለውን የእንግሊዝኛ ቃል ስለሚያሳሱበና ማኔጅመንትና እድሜኒስትራሽን ደግሞ ሙሉ በሙሉ እንደ ትርጉም ስለሌላቸው በዚህ መጽሐፍ ማኔጅመንት የሚለውን ቃል በመሳታም እንቀጥላለን።

ነው።² ማኔጅመንት ለድርጅት ሲውል ደግሞ ድርጅቱን በሙሉ ወይም በክፊል ማስተዳደርን ያመለክታል። በብዙ የማኔጅመንት መጻሕፍት እንደሚታየው ለቃሉ የሚሰጠው ትርጉም «ሥራን በሌሎች ማሠራት» የሚል ይዘትም አለው።³

ማናጀሮች መሪዎች ያሰቡትን ወደ ተግባራዊ የማድረግ ችሎታ ያላቸው ሰዎች ናቸው። ማኔጅመንት የድርጅት ግብ ወደ ተግባር የሚለወጥበትንና በተሳካና በተቀላጠፈ ሁኔታ የሚፈጸምበትን መንገድ ማረጋገጥ ስለሆነ ሥራን፣ ገንዘብን፣ ሰውን፣ ንብረትን፣ ግዥን ማስተዳደርና መቆጣጠር ይመለከታል።

ማኔጅመንት ከድርጅቱ ራሷና ዓላማ በመነሳት የተፈለገውን ግብ ለመድረስ የአሰራር ሥርዓቱን ይዘረጋል። ይህ የማኔጅመንት ሲስተም፡- ማቀድ፣ ማደራጀት፣ ስራተኛ መመደብ (ስታፊንግ) እና ቁጥጥር የተሰኙ ዋና ክፍሎች/ ሂደቶች አሉት።

ለ. መሪነት

ስለ መሪነት ትርጉም ቀደም ባለው ቅጽ ፩ በስፋት ተመልክተናል። በአጠቃላይ ለመሪነት የሚሰጠው ትርጉም ወደፊት ማየት፣ ቀድሞ

² Etymology: Italian maneggiare, from mano hand, from Latin manus. The French word mesnagement - to handle or direct with a degree of skill: Merriam Webster's 11th Collegiate Dictionary.

³ «Most management textbooks, university professors, and management trainers and consultants define management as getting work done through others», Rush, Myron (2004) Management: A Biblical Approach, Cooks Communication Ministries, Colorado Springs, Colorado, p.2.

በመሄድ መንገድ ማሳየት፤ ሰዎች “ ዓላማውን እንዲከተሉት ማነሳሳት፤ ለተግባር ማስተባባርና ምሳሌ መሆን የሚል ነው።

የመሪ አስፈላጊነት ጎልቶ የሚታየው በተለይ በችግር ወቅት ነው። በአንዳንድ ሰዎች ውስጥ የመሪነት ባሕርይ መኖሩ መታየት የሚጀምረውም በችግር ወቅት ነው። ችግር በሌለበት ጊዜ አስተዳዳሪዎች ሁሉ እንደ መሪዎች ይቆጠራሉ። በችግር ጊዜ ግን እውነተኛ መሪዎች ይገለጣሉ፤ ይታያሉ። አንድ ድርጅት ካንጥበበት ፈተና እንዲያመልጥ፤ ከገባበት ችግር እንዲወጣ መሪ ያስፈልገዋል። እንዲህ ባለ ሁኔታ ችግሩን በሚገባ በመረዳት፣ በቅርብና በሩቅ ያሉ ሁኔታዎችን በማጤንና አማራጭ መፍትሔዎችን በመፈለግ ወደ ተሻለና የላቀ ደረጃ እንዲሄድ የሚያደርግ መሪ ነው።

መሪዎች የዛሬን እየሰሩ ስለነገ የሚያስቡ ናቸው። በዛሬ ላይ ብቻ ሙሉ ጊዜያቸውንና ኃይላቸውን የሚያጠፋ መሪዎች ስለነገ ማሰብ አይችሉም። ስለዚህ የመሪ ዋናው ተግባር አሁን ካለበት ተነስቶ የት እንደሚሄድ ማለም (ማሰብ)፤ ወደፊት ለመገስገስ ሀሳብ ማፍለቅና ነገ የሚደርስበትን ማየት ነው። መሪው ምን ለማድረግ እንደሚያስብና የት መሄድ እንደሚፈልግ ራሱ ቢያውቅም ይህን ሀሳቡን ለሚመራቸው ሰዎች በግልጽና በሚረዱበት መንገድ ካልገለጸላቸው በስተቀር ሰዎች ሀሳቡን ማወቅ አይችሉም። ነህምያ ከሱሳ ወደ ኢየሩሳሌም ከሄደ በኋላ ሕዝቡን ሰብስቦ የመጣበትን ዓላማና ምን መስራት እንዳስበ ባይገልጽ ኖሮ ሕዝቡ ባልተከተለውም ነበር።

ስለዚህ መሪነት ነገን ሲያይ ማኔጅመንት ዛሬን በትክክል ስለ መሥራት ያስባል። የሁለቱም ተግባር የአንድን ድርጅት የዛሬንና የነገን ሥራ ስለሚያስቡ ተግባሮቹ ተያያዥ መሆናቸው ግልጽ ነው። ነገን ለመድረስ ዛሬን በጥሩ ሁኔታ መጨረስ ይገባል። ነገ ሲደረስ

ዛሬ ሥራ ላይ የዋሉ ልምዶችና አሰራሮች በከፊል ወይም በሙሉ ጥቅም ላይ መዋላቸው አይቀርም። ስለዚህ መሪነትና ማኔጅመንት ተደጋጋሪ ችሎታዎች መሆናቸው ግልጽ ነው። ባሕርይን በመሟላት ለሁለቱም የሚፈለገው ባሕርይ ልዩነት አይኖረውም።

1.2 የመሪነትና ማኔጅመንት ተደጋጋሪነትና ተያያዥነት

አመራርና ማኔጅመንት ተመሳሳይና እንደ ተግባር እንደሆኑ አድርገው የሚቆጥሩ አሉ። እንዲሁም የተለያዩና የማይገናኙ ተደርገውም ይታሰባሉ።

መሪነት ከራሳይ፣ አቅጣጫ ከመታለምና ከለውጥ ጋር የተያያዘ ሲሆን ማኔጅመንት ከእቅድ፣ ከበጀት፣ ሀብትን በቁጠባና በቅልጥፍና ከማስተዳደር ጋር ይያያዛል።⁴ «ማናጀሮች ሥራዎችን በትክክል መሥራት የሚፈልጉ ሰዎች ናቸው፤ መሪዎች ደግሞ ትክክለኛ ነገሮችን የሚሠሩ ናቸው»⁵ በመባልም ይገለጻል። ስለሆነም ማኔጅመንት በተግባር ላይ ያለው አሠራር በጥራት እና

⁴ «Leadership includes diagnosis, vision, change, the redefinition of direction and goals, motivation, structural reinvigoration, the enablement and maximization of potential-things not always required of managers. Managers plan budgets, order decision making, and wisely use material resources-things not always required of leaders.» Berkely, p.312

⁵ «Managers are people who concentrate on doing things right, but leaders are concerned to do the right things. They catch their followers' attention by the vision they cast.» Leighton Ford, 1991, Jesus: The Transforming Leaders, Hodder and Stoughton, London P.9.

በቅልጥፍና እየተሠራ እንዲቀጥል በማድረግ ላይ ሲያተኩር መሪነት ደግሞ አሁን ካለው የተሻለ አሠራር በመፈለግና ለውጥ በማካሄድ ላይ ያተኩራል።

ይሁን እንጂ ሁለቱም በርካታ ተመሳሳይነት አላቸው። ሁለቱም ተግባሮች ለአንድ ድርጅት ጤናማ አሠራርና ዕድገት አስፈላጊዎች ናቸው። በሁለቱም የተግባር ከንውን ይጠበቃል። ሥራ የሚከናወነው ከሰዎች ጋር በመሆኑም ጥሩ ግንኙነት ማድረግ፣ አብሮ ለመሥራትና ለውጤታማነት አስፈላጊ ነው። በተግባር እንዲታየውና እንደተረጋገጠው እንደኛው በሌለበት በሌላኛው ብቻ የድርጅቱ እድገት የተገታ ይሆናል። ስለዚህ ለውጤታማነት ሁለቱም አስፈላጊ ናቸው።

መሪዎች ይበልጥ የወደፊት አቅጣጫን በመንደፍ ላይ ያተኩራሉ። አሁን ካለው የበለጠ የሚሠራበትንና አሠራሩም የሚሻሻልበትን መንገድ በሩቁ ያያሉ። ማናጀሮች ደግሞ መሪዎች ያዩትን «ህልም»፣ የሳሉትን «ንድፍ» በተግባር ለማዋል የሚያቅዱና በጥንቃቄ በሥራ ላይ እንዲውል የሚያደርጉ ናቸው። ስለሆነም መሪነት ያለ ጥሩ ማኔጅመንት ደካማ ይሆናል። በአንድ ድርጅት ውስጥ ጠንካራ አመራር ኖሮ አስተዳደሩ ደካማ ከሆነ ለድርጅቱ ውጤታማነት መሰናከል ነው። ጠንካራ አመራር ከጥሩ አስተዳደር ጋር ሲገናኝ ለላቀ ውጤት ያበቃል።⁶

⁶ «Many organizations today are over-managed and under-led. ... strong leadership with weak management is no better and is sometimes actually worse. The real challenge is to combine strong leadership and strong management and to use each to balance the other», Robert Banks and Bernice m. Ledbetter (2004), Reviewing Leadership: A Christian Evaluation of Current Approaches, Baker Academic, Grand Rapids, Michigan. p.17.

አንቅስቃሴና እድገት በሚያሳይ ድርጅት ሁለቱም የአመራርና የማኔጅመንት ተግባራት እየተከናወኑ መሆኑን መገንዘብ ይቻላል። እድገትና ለውጥ ማምጣት የአመራር ተግባር ሲሆን ድርጅቱ በጤናማ እንቅስቃሴ እንዲቆይና ባለበት ደረጃ ውጤታማ እየሆነ እንዲቀጥል ማድረግ ደግሞ የማኔጅመንት ስራ ነው።

አንድ ሰው የአንድ ድርጅት መሪ ሆኖ ተግባሮችን ማኔጅ ማድረግ የማይችል ከሆነና አብሮት የሚሰራ ሌላ ጠንካራ ማናጀር ከሌለው አመራሩ መሬት አይረግጥለትም። እንዲሁም የአንድ ድርጅት ማናጀር ሆኖ በአለት ተዕለት ተግባሮችና እቅዶች ብቻ ተወስኖ የአመራር ጥበብ ከሌለው ወይም በቅርቡ የእስተራቴጅ ወይም የአመራር ጥበብ ያለው ሰው ከሌለ ድርጅቱ ለውጥ የማያሳይና ለእድገት የማይነሳሳ ይሆናል።

ስለሆነም በድርጅት ውስጥ በከፍተኛው የማኔጅመንት ስፍራ ላይ የሚሰየሙ ሰዎች የመሪነት ችሎታ እንዲኖራቸው ይጠበቃል። አብዛኛውን ጊዜ በታላላቅ ዓለም አቀፍ ድርጅቶች የሚኖረው የሥራ አስፈጻሚዎች አመዳዳብ በስዕሉ የተመለከተውን ይመስላል።⁷

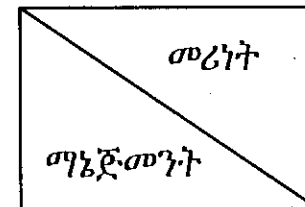
በከፍተኛ አመራር ደረጃ የአመራሩ ስብጥር አብዛኛው መሪዎች ሲሆኑ ዝቅ እያለ ሲሄድ አብዛኛው ማናጀሮች ይሆናሉ። በመንግስት አሰራርም ሚኒስትር ሲኖር ምክትል ሚኒስትር የሚለው መጠሪያ ይህንን ያመለክታል። እንዲሁም ዳይሬክተርና ምክትል ዳይሬክተር። ዳይሬክተሩ በመሪነት ተግባር ላይ ትኩረት ሲያደርግ ምክትሉ ደግሞ በድርጅቱ የማኔጅመንት ተግባሮች ላይ የበለጠ ያተኩራል። በአጠቃላይ በድርጅት ደረጃ ሲታይ ደግሞ በከፍተኛ አመራር ላይ ያሉት በአብዛኛው እንደ ቡድን የመሪነት ተግባርን

⁷ www.practicalmanagement.com

ሲያከናውኑ በዝቅተኛ የአመራር እርከን ላይ ያሉት በአመዛኙ የማኔጅመንትን ሥራ ይሰራሉ።

ስዕል 1

በድርጅት ከፍተኛ አመራር ቡድን ውስጥ የመሪና ማናጀር ስብጥር

በአጠቃላይ መሪዎችና ማናጀሮች ሁለቱም ለአንድ ድርጅት፣ ለአንድ ዓላማ፣ ለአንድ ውጤት ይሰራሉ። አንደኛው ችሎታ በጎደለበት ሁኔታ በሌላኛው ችሎታ ብቻ ድርጅቱ በዘላቂነት ሊቆም አይችልም። ከዚህም የተነሳ ለምሳሌ የማኔጅመንት ችሎታ በጎደለበት ድርጅት የእስተዳደር አማካሪዎችን በመቅጠር የጎደለውን ችሎታ ለመመላለስ እርዳታ የሚጠየቅበት ጊዜ ይኖራል። ስለዚህ መሪነትና ማኔጅመንት የተያያዙ የሚደጋገፉ ናቸው።

1.3 የመሪነትና ማኔጅመንት የትኩረት አቅጣጫዎች
ከዚህ ቀጥሎ በዋና ዋና የድርጅት ተግባሮች የመሪነትና የማኔጅመንት ድርሻ ምን እንደሆነ በሚቀጥለው ሰንጠረዥ ለመመልከት እንሞክራለን።

ሠንጠረዥ 1

የመሪነትና ማኔጅመንት የትኩረት አቅጣጫዎች

አመራር	ማኔጅመንት
ችሎታ/ተግባሩ • የድርጅት ራሕይ ማለም፤ • የረጅም ዘመን አስተራጅጃዊ መንገድ፤ • ራሕዩን ለሰዎች መስረዳትና ለሰው ማነሳሳት • ለውጥን መምራትና ማስተናገድ • ሰዎች ያላቸውን ተስጦና ችሎታ አንዲያሳድጉ ማበረታታት • የሚቀጥለውን ደረጃ ማለም • የተሻለ የአሰራር መንገድ ማሰብ	• ማቀድ፡- ሥራን ማቀድ፤ ለቡድን አባላት ማስታወቅ • ማደራጀት፡- ሥራን ማደራጀት • ስራተኛ መመደብ፡- • መቆጣጠር • አፈጻጸምን መከታተልና መገምገም • ሥራው በታቀደው ጊዜና በጀት እንዲያልቅ መቆጣጠር
ትኩረት	• የግብ መከናወን፤ የስራ ቅደም ተከተል ማበጀት፤ በጀት ዝግጅት፤ • የተግባር ዝርዝር ሂደትን መከታተል • የድርጅቱ ራሕይና ስታራቴጂ እንደሚፈጸም መመሪያና ፖሊሲ ማዘጋጀት፤ ምርታማነትን ማሳደግ • በድርጅቱ ውስጥ የተዘረጋው የአሰራር ስርዓት ተጠብቆ እንዲቀጥል ጥንዘብ፤ ጊዜ፤ ንብረትን፤ ማስተዳደርና መቆጣጠር
የአይታ አይማስ፡-	መካከለኛና ረጅም ጊዜ አጭር ጊዜ
ከሰዎች ጋር የሚኖረው ግንኙነት	አብዛኛውን ጊዜ ሰዎችን ለዓላማ በማስለፍና በማነሳሳት ላይ

1.4 መሪ-ማናጀር

አንድ መሪ የተሟላ የማኔጅመንት ችሎታ እንዲኖረው አይጠበቅም፡፡ ሆኖም ስለሚመራው ድርጅት መሰረታዊ የስራ ሂደት መረዳትና በአሰራሩ ላይ ለሚነሱ አንኳር ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት ራሱን ማዘጋጀት ይጠበቅበታል፡፡ ስለዚህ መሪዎች የተወሰነ ደረጃ የማኔጅመንት ችሎታ ቢኖራቸው አመራራቸው የበለጠ ውጤታማ ይሆናል፡፡ የሚናገሩት በተግባር ሲውል ምን እንደሚመስል ስለሚያውቁ አሰራራቸው የበለጠ ጥራት ይኖረዋል፡፡ የማኔጅመንት ችሎታ ያላቸው መሪዎች የማኔጅመንት አውቀት ከሌላቸው መሪዎች ይልቅ ውጤታማ ሥራ ያከናውናሉ፡፡

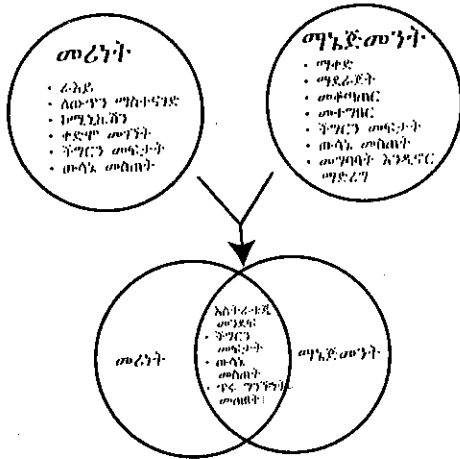
በማናጀሮች መካከልም መሪዎች ይኖራሉ፡፡ አብዛኛውን ጊዜ ደግሞ ማናጀሮች ወደ መሪነት ያድጋሉ፡፡ ማኔጅመንት በውስጡ የመሪነት ተግባር ስላለው ባሉበት ቦታ ማኔጅ አያደረጉ የሚመሩ ይገኛሉ፡፡ ሆኖም አብዛኛውን ጊዜ ጎበዝ የሚባሉ የድርጅት መሪዎች ምክትላቸው ጎበዝ የሚባል ማናጀር እንዲሆን ይፈልጋሉ፡፡ ይህም ሁለቱ በመደጋገፍ ጥሩ አመራርና ማኔጅመንት እንዲሰጡ ያስችላቸዋል፡፡ ለዚህም ነው ታላላቅ ድርጅቶች በከፍተኛ የመሪነት ደረጃ ላይ ሲኢኦ እና ሲኦኦ⁸ የሚኖራቸው፡፡ ወይም ከፍተኛ የአመራር ቡድን/ የማኔጅመንት ቡድን⁹ ያበጃል፡፡

አመራርና ማኔጅመንት የተለያዩ ተግባሮች ቢሆኑም የሚገናኙባቸው ቦታዎች አሉ፡፡ ስለዚህ ይህ ሼን ዲግሪም (ስዕል) ይህን ያመለክታል፡፡

⁸ CEO : the executive with the chief decision-making authority in an organization or business. COO: chief operating officer.

⁹ Senior leadership Team (SLT) or Senior management Team (SMT)

ሰዕል 2
መሪነት ማኔጅመንት

ምንም እንኳን የመሪነትና የማኔጅመንት የትኩረት አቅጣጫ የተለያየ ቢመስልም ለሁለቱም የሚያስፈልጉት ችሎታዎች በአንድ ሰው ከተገኙ ያ በጣም ውጤታማ መሪና ማናጀር ነው።¹⁰

¹⁰ «Someone who is inspirational and visionary may not always be organized and task-oriented. Nevertheless, successful leaders must not only provide competent management but tend to the less tangible duties of leadership if they and the organization are to prosper», Joyce K. Berry and John C. Gordon, Editors, 1993, Yale university professors, Environmental Leadership: Developing Effective Skills and Styles, Island Press P. 206.

ምዕራፍ 2
ከክርስቲናዊ መሪ-ማናጀር የሚፈለጉ ባሕርያት

በቅጽ ፪ እንደተመለከትነው የመሪነት ትርጉም የተለያየ ቢሆንም የክርስቲያናዊ መሪነት ትርጉም ግን እምብዛም አሻሚ አይደለም። በክርስቲናዊ መሪነት የመልካሙን አረኛ የኢየሱስ ክርስቶስን መሪነትና ምሳሌ መከተል ነው።

ይሁን እንጂ በአንዳንድ ቦታ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እየታየ ያለው አመራር «ከአረኝነት» ይልቅ «የሥራ መሪነት» ባሕርይ ብቻ እየያዘ መጥቷል። እንዲህ ባለ ሁኔታ የመሪነት ውጤት የሚለካው በደቀ መዝሙርነት ሕይወት፣ በተገኘው መንፈሳዊ ለውጥ፣ ታማኝነት፣ ቅድስና፣ ወዘተ. ሳይሆን በተገነባው ሕንፃ ደረጃ፣ በሚገኘው ገቢ መጠን፣ ወዘተ ላይ ነው። ይህ የመንፈሳዊ መሪነትን ምንነት እያደበዘዘው ነው።

(በዚህ ምዕራፍ የመሪ ባሕርያት ስንል ከፍ ብለን በምዕራፍ 1 ለመተንተን እንደሞከርነው የመሪ-ማናጀር ባሕርያት ማለታችን እንደሆነና በዚህ ምዕራፍ የምናስተውለው ቁልፍ ነገር ከክርስቲያን መሪነት «ከችሎታ» ይበልጥ «የባሕርይ» ጉዳይ መሆኑን አስቀድመን ለማስገንዘብ እንወዳለን።)

¹¹ «The trend toward a CEO model of ministry has changed the churches' evaluations of effective leadership. The pastor's ability is measured in terms of numbers of people, dollars, and buildings. The more of each, the more successful the pastor», Blackaby, ibid, p.10.

ባሕርይ የሚለውን ቃል ለመተርጎም ሥነ ምግባር፤ አመል፤ ጸባይ የሚሉ ቃላት ሥራ ላይ የሚውሉ ቢሆንም በክርስትና ባሕርይ ለሚለው ቃል የሚሰጠው ትርጉም ሰፊና ከዚህ የላቀ ነው። ለምሳሌ በሥነ መለኮት ትምህርት የእግዚአብሔር ባሕርይ ስንል የእግዚአብሔር የማንነቱ መግለጫዎች እንደ ማለት ሲሆን የክርስቲያን መሪ ባሕርይ ስንል ደግሞ የመሪው መንፈሳዊ ማንነት ዋና አመልካቾች እንደ ማለት ይሆናል። ስለሆነም የክርስቲያናዊ መሪ ባሕርይ ስንል መሪው ከማንነቱ የተነሳ ከሌላው ዓይነት መሪ በአመራሩ የሚለይባቸው አንኳር መንፈሳዊ ነገሮች ማለታችን ነው።

ክርስቲያናዊ ባሕርይ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመንና ዳግመኛ በመወለድ የሚጀምር፤ እግዚአብሔርን በመፍራት ላይ የተመሰረተ፤ የመሪው ውስጣዊ ሕይወትና እውነተኛ ማንነት ነው። መሪው የሚያከናውናቸው ተግባሮች ሁሉ በዚህ ማንነቱ ላይ ይመሰረታሉ። ስለሆነም ክርስቲያናዊ ባሕርይ የሀብት፤ የትምህርት ደረጃ፤ የእውቀት፤ የታዋቂነት፤ ወዘተ. ነጻብራቅ ሳይሆን እግዚአብሔርን በማወቅና ከእርሱ ጋር ኅብረት በማድረግ የሚገኝ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሕይወት ነው።

ለክርስቲያናዊ መሪነት መሠረታዊ የሆኑ ባሕርያትን ከዚህ ቀጥሎ እንመለከታለን። ክርስቲያናዊ መሪነት የመለኮት ባሕርይ ተካፋይ በመሆን ይጀምራል። ይህ ከሆነ መለኮታዊ ባሕርይ መካፈልስ ምንድን ነው?

መለኮታዊ ባሕርይን መካፈል

ባሕርይ የሰው የእውነተኛው ማንነቱ (ማለትም የልቡ ሀሳብ) መግለጫ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ መሰረት ክርስቲያናዊ ባሕርይ ክርስቶስን በመምሰል ማደግ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስን የሕይወቱ

ጌታ ያደረገና ለቃሉ በመታዘዝ የሚኖር ሰው በባሕርይ እርሱን በመምሰል ያድጋል። ክርስቶስን የሚመስል ባሕርይ የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ነው።

ክርስቲያናዊ መሪ ሊኖረው የሚገባ ባሕርይ ከከፋት የራቀ የጽድቅ መንገድ ነው። ዘማሪው «ምስጉን ነው በከፋዎች ምክር ያልሄደ፤ በኃጢአተኞችም መንገድ ያልቆመ፤ በዋዛኞችም ወንበር ያልተቀመጠ። ነገር ግን በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይለዋል፤ ሕጉንም በቀንና በሌሊት ያስባል» (መዝ 1፡1-2) እንደሚለው ጸድቅ ኑሮውን በከፋዎች ምክር ያላደረገና በእግዚአብሔር ቃል ደስ የሚለው ነው። እንዲህ ዓይነት ሰው «በቅንነት የሚሄድ፤ ጽድቅንም የሚያደርግ፤ በልቡም እውነትን የሚናገር በእንደበቱ የማይሸነግል፤ በባልንጀራው ላይ ከፋትን የማያደርግ...» (መዝ 15፡2-3) ነው።

ክርስቲያናዊ መሪዎች ሌሎችን በመምራት በእግዚአብሔር ሥራ ለማሰለፍና ለማስተባበር ትልቁ መሣሪያቸው የእግዚአብሔር ቃል ነው። እነርሱም ራሳቸው ምን ዓይነት ሰዎች መሆን እንደሚገባቸው፤ ምን መሥራት፤ እንዴት መሥራትና ለምን መሥራት እንዳለባቸው የሚነግራቸው ይኸው ቃል ነው። ስለሆነም በክርስቲያናዊ መሪነት ትልቅ ማስተዋል የሚሆነው ለእግዚአብሔር መንግሥት ሥራ «ሕገ መንግሥት» የሆነውን መጽሐፍ ቅዱስ ማወቅና እንደ ቃሉም ማድረግ ነው።

የእግዚአብሔር ቃል በዚህም 3፡1-12 ለመሪነት ስለሚቀርቡ ሰዎች መመዘኛ ይናገራል። ኤጲስ ቆጶስ ወይም የቤተ ክርስቲያን መሪ ስለሚሆኑ ሰዎች መጀመሪያ የተቀመጠው መለኪያ «የማይነቀፍ» የሚል ነው። በምንና በምን የማይነቀፍ መሆን እንዳለበት ቀጥሎ ተዘርዝሯል። የመጀመሪያው መለኪያ ግን የማይነቀፍ የሚል መሆኑን ልብ ማለት ያስፈልጋል። ይህ ባሕርይን ያመለክታል። ይህም ማለት መሪ ሆኖ የሚሾመው ሰው «እንዲህና እንዲህ ዓይነት

ነቀፋ አለበት» ተብሎ የማይነገርበት ሰው መሆን አለበት ማለት ነው። በተጨማሪም እዚህ ላይ መነቀፍ የሌለበት የሚለው ተደጋግሞ የተገለጸው ትዳሩንና የልጆቹን አስተዳደግ በሚመለከት መሆኑ ነው። አንድ ሰው በአነስተኛ ደረጃ በጎጀው (በቤቱ) ያለው የማንነቱ (ባሕርዩ) ሁኔታ ከፍ ላለ የመሪነት ቦታ የሚያበቃው መሆን አለመሆኑን ያሳያል።

እንዲሁም ስለ ዲያቆናት አመራረጥ ሲናገር «ያለ ነቀፋ ቢሆኑ» (ቁ.10) ይላል። ይህም ወደ አገልግሎት ከመምጣታቸው በፊት የተዘረዘሩት ባሕርያት ለመሪነት በታሰቡት ሰዎች ሕይወት የሚታዩ መሆን እንዳለባቸውና የባሕርይዎቹ መኖር ለቦታው አስፈላጊ መሆኑን ያመለክታል።

ሐዋርያው ጴጥሮስ በ2ጴጥ 1:4 «ከመለኮት ባሕርይ ተካፋዮች እንድትሆኑ» እንደሚለው ከክርስቲያን የሚጠበቅ የባሕርይ ዓይነት «መለኮታዊ» ነው። የመለኮት ባሕርይ መካፈል ማለት የእግዚአብሔር ባሕርይ በሰዎች ውስጥ መኖርና ማደግ ነው። በባሕርይ ማደግ የመለኮት ባሕርይ ተካፋይ በመሆን መለወጥ ነው።

በዘፍ 6:9 «ኖኅም በትውልዱ ጸድቅ፤ ፍጹምም ሰው ነበር። ኖኅ አካሄዱን ከእግዚአብሔር ጋር አደረገ» ይላል። የሰው ከፋት በምድር ላይ በበዛበትና የልቡ ሃሳብ ሁልጊዜ ፍጹም ከፋ በሆነበት በዚያ ዘመንና ትውልድ መካከል (6:15) ኖኅ ጸድቅን የሚከተል ፍጹም ሰው እንደ ነበረና ከትውልዱ የተለየ ባሕርይ እንደነበረው መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

ሐዋርያው ጳውሎስ በፊል 4:8-9 ሲናገር፡- «...ከእኔ የተማራችሁትንና፤ የተቀበላችሁትን፤ የሰማችሁትንም፤ ያያችሁትንም እነዚህን አድርጉ» ይላል። እነዚህ በእርሱ ሕይወት

የታዩ፤ እርሱ ያስተማራቸው፤ ያስተላለፈላቸው ባሕርያት ናቸው። እነዚህም እውነተኛነት፤ ጭምትነት፤ ጽድቅን መውደድ፤ ገጽህናን መውደድ፤ ፍቅር ያለበት ሕይወት፤ መልካም ወሬ፤ በጎነት፤ ምስጋና ናቸው። እነዚህ ባሕርያት የመሪ ባሕርያት ናቸው። (በተጨማሪም የመንፈስ ፍሬ (ገላ 5:22-23) እንዲሁም 2ጴጥ 1:5-8 ያሉትን ይመልከቱ)።

በመሳ 9:7-15 ባለው ምሳሌ ዛፎች በላያችን ላይ ንገሥ ብለው መጀመሪያ ወይራን፤ ከዚያም በለስን እንዲሁም ወይንን በመጨረሻ ደግሞ እሾህን እንደጠየቋቸው እናነባለን። ለመንገሥ ሌሎች ተከሎች ፈቃደኛ ሳይሆኑ እሾሁ ግን ፈቃደኛ እንደሆነ «ኑ ከጥላዬ በታች ተጠጉ» (9:15) እንዳለና ይህን ግብዣ ባይቀበሉ አሳት እንደሚወጣ፤ ዛፎችን እንደሚያቃጥል ይገልጽላቸዋል። «እሾህ» ከዛፍ ዓይነት ቢሆንም ሌሎችን የማያስቀርብ «መልካም ባሕርይ አልባ» ነው። ክርስቲያናዊ ባሕርይ የሌለውም መሪ እንዲሁ ነው።

መሪን በማሳደግ ሂደት ትኩረት መሰጠት ያለበት ባሕርይውን በመገንባት ላይ ነው። ባሕርይ በአጭር ጊዜ ወይም በጥቂት ቀናት ተሟልቶ የሚገኝ ሳይሆን ከቀን ወደ ቀን እያደገ፤ እየጠነከረ፤ እየጎለመሰ የሚሄድ ነው። የባሕርይ ግቡ እግዚአብሔርን በመፍራት እርሱን ማክበር ነው።

የአንድ ሰው ለክርስቲያናዊ መሪነት ብቁነት ትልቁ መለኪያ የመሪነት ችሎታው ሳይሆን በውስጡ ያለው ባሕርይ ነው። የውስጡ ባሕርይ የውጭውን ተግባር ስለሚቃኘው መንፈሳዊ መሪነት በሰውየው የውስጥ ማንነቱ ላይ ያተኮረ ነው። ባሕርይ ለመሪነትና ለአገልግሎት ሁሉ ዋናው ቁልፍ ነው። አንድ ሰው የመሪነትና የአመራር ችሎታ ኖሮት ለአመራር ቦታ ብቁ የሚያደርገው ባሕርይ ግን ከሌለው ክርስቲያናዊ መሪ መሆን አይችልም ማለት ነው። በክርስትና «የመለኮታዊ ባሕርይ» ተካፋይ መሆን የሚጀምረው

በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ዳግም በመወለድ ሲሆን የሚያድገውም ራስን ለእግዚአብሔር በማቅረብ «በመለወጥ» ነው (ሮሜ 12:2)።

ስለዚህ አንድ ሰው ለመሪነት በቂ ነው ወይም ጥሩ ሊመራ ይችላል ተብሎ የሚገመተው ቦታውን ከያዘ በኋላ ወይም መሪ ሆኖ ከተሾመ በኋላ አይደለም። ወደ መሪነት ከመምጣቱ በፊት ለቦታው የሚሆን ባሕርይ ያለው ለመሆኑ በበቂ ሆኔታ መመዘንና መፈተን አለበት።

ከዚህ ቀጥሎ እግዚአብሔርን በሚያከብር ክርስቲያናዊ መሪ12 ሕይወት መገኘት ስለሚኖርባቸው ሁነኛ ባሕርያት እንመለከታለን።

2.1 መጸለይና በቃሉ መኖር

ጸሎት ክርስቲያን ከአምላክ-ከእግዚአብሔር ጋር የሚገናኝበት መስመር፤ የሚነጋገርበት ቋንቋ ነው። ሰው በጸሎት ልመናውን ወደ እግዚአብሔር ያቀርባል በጸሎትም እግዚአብሔር የሚናገረውን ያደምጣል። የክርስቲያን መሪ ተልእኮ በሰማይ የሆነው የእግዚአብሔር ፈቃድ በምድርም እንዲሆን መትጋት ስለሆነ ለዚህ መጸለይ አለበት። የሚጸልይ ሰው በሰማይ የሚኖረው እግዚአብሔር የሚሰማና የሚናገር ሕያው አምላክ መሆኑን የሚያምን ነው።

ጌታ ኢየሱስ «በእኔ ብትኖሩ ቃሎቼም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ ይሆንላችሁማል» (ዮሐ 15:7) እንዳለው ጸሎትና ቃሉ የተያያዙ ናቸው። እግዚአብሔር ዘላለማዊ ሀሳቡን ለሰው የገለጸው በቃሉ ነው።

¹² እነዚህ ባሕርያት በመሠረቱ በሁሉም ክርስቲያን ሕይወት መታየት ያለባቸው ናቸው። እዚህ ላይ በክርስቲያናዊ መሪ ሕይወት መገኘት የሚኖርባቸው በሚል የቀረበው ያለነዚህ ባሕርያት ወደ ኃላፊነት መምጣት ለቦታው አለመመጣን መሆኑን ለማስገንዘብ ነው።

ስለመጸለይና በቃሉ ስለመኖር ስናነሳ ከመሪው የግል ሕይወት ጋር በተያያዘ ብቻ ሳይሆን ከክርስቲያን መሪ ባሕርይና ተግባር ጋር በተገናኘም ከእግዚአብሔር ስለሚሰጥ ራዕይ አብረን እናያለን። ምክንያቱም የመንፈሳዊ ራዕይ ምንጩ እግዚአብሔር ስለሆነና የሚገኘውም እርሱን በመለመን፤ ቃሉን በማጥናትና የሚናገረውን በማድመጥ በመሆኑ ነው።

ሀ. ጸሎትና ቃሉ ለግል ሕይወት

አዘውትሮ በእግዚአብሔር ፊት በጸሎት የሚቀርብ ሰው በሰማያት ከሚኖረው አባቱ ጋር ኅብረት በማድረግ ደስ የሚለውና በእርሱ የሚደገፍ ሰው ነው። ጥሩ ክርስቲያን መሪ ጥሩ ተመሪ ስለሆነ እግዚአብሔር እንዲመራው መጸለይና እርሱን መስማት አለበት።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር በተመላለሰበት ዘመን አብዝቶ ጸልይ ነበር። ሌሊቱን ሁሉ ሲጸልይ ያድር ነበር (ሉቃ 6:12)። ደቀ መዛሙርቱም እንዴት ሊጸልዩ እንደሚገባቸው አስተምሯል።

(ጸሎት በክርስቲያን መሪ ሕይወት ስለሚኖረው ድርሻ በቅጽ ፬ ከፍል ሁለት 1.1 የቀረበውን በተጨማሪ ይመልከቱ)።

ለክርስቲያናዊ መሪ የእግዚአብሔር ቃል የሕይወት መመሪያው፤ መተዳደሪያ ደንቡና አቅጣጫ አመልካች ብርሃኑ ነው።

የእግዚአብሔር ቃል የማይለወጥ (ማቴ 5:17-18)፤ ፈቃዱን በሥልጣን የሚያደርግ (ኢሳ 55:11)፤ ልብን ሁሉ የሚመረምር (ዕብ 4:12)፤ የሚቀድስ (ዮሐ 17:7)፤ ለመንገድ መብራት የሆነ (መዝ 119:105) ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚል «የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና፤ የሚሠራም፤ ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው፤ ነፍስንና መንፈስንም ጅማትንና ቅልጥምንም እስኪለይ

ድረስ ይወጋል፤ የልብንም ስሜትና አሳብ ይመረምራል» (ዕብ 4:12)። የእግዚአብሔር ቃል መንፈስ ቅዱስ የሚሠራበት የመንፈስ ሰይፍ (ኤፌ 6:17) ነው።

ስለዚህ የክርስቲያናዊ መሪ ተልእኮ የእግዚአብሔርን ሀሳብ ማገልገል እንደመሆኑ የጌታውን ሀሳብ ለመረዳት አዘውትሮ ቃሉን ማንበብና ማጥናት ይገባዋል። ቃሉ በሙላት እንዲኖርበት ሲተጋ (ቆላ 3:16) ነፍሱ እንዳትራብ ይመግባታል (ኤር 15:16፤ ሕዝ 3:1-3)፤ ይጽናናል (ሮሜ 15:4) እንዲሁም ቃሉን ካለማወቅ ከሚመጣ መሳት ራሱንና የሚመራውን ሕዝብ ይጠብቃል (ማቴ 22:29)።

የእግዚአብሔር ቃል እውነት ስለሆነ በሕይወትና በኑሮ ሁሉ ላይ የመጨረሻ ሥልጣን አለው። ለክርስቲያናዊ ሕይወት መለኪያው የእግዚአብሔር ቃል ነው። መንፈሳዊ እድገት ያለው ቃሉን በማጥናትና ለተገለጠው እውነት በመታዘዝ ነው። ጌታ ኢየሱስ «በፀዓንስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚጠብቁት ናቸው» (ሉቃ 11:28) እንዳለው ለፈቃዱ መታዘዝ ብፁዕነት ነው።

(በተጨማሪ የእግዚአብሔር ቃል በክርስቲያን መሪ ሕይወት ስለሚኖረው ድርሻ በቅጽ ፪ ከፍል ሁለት 1.2 የቀረበውን ይመልከቱ)።

በእግዚአብሔር ቃል የሚኖር እንደ ፈቃዱ ይጻልያል፤ በሥራውም የተባረከ ይሆናል (ያዕ 1:25)። ክርስቲያን መሪ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ከሚጻልደበት አንዱና ዋና ነገር ከእግዚአብሔር የሆነ ራሕይ ስለመቀበልና የተቀበለውን ምሪትና ሽክም በአግባቡ ስለማዋል ነው።

ለ. ጸሎትና ቃሉ ራሕይ ለመቀበልና ለማሳደግ

በየትኛውም መስክ ቢሆን ስለ መሪነት ከተነገረ የሚነሳ አንድ ዋና ነገር ራሕይ ነው። በርካታ በመሪነት ላይ የተጻፉ መጻሕፍት ራሕይን ከመሪነት የሚጠበቅ ቀዳሚ ችሎታ አድርገው ይቆጥራሉ። ለዚህ የሚሰጠው ማብራሪያ ራሕይ ሳይኖር መሪው የሚመራውን ሕዝብ ወይም ድርጅት ወዴት እንደሚወስድ አያውቅም የሚል ነው። ከዚሁም ጋር ራሕይ የሰው አርቆ የማየት አቅም፤ እውቀትና ጥበብ እንደሆነ ይቆጠራል። ግን ለክርስቲያን መሪ ራሕይ የመሪ ባሕርይ ነው ወይስ ችሎታ?

መጽሐፍ ቅዱስን ስናጠና ራሕይ ይበልጥ የባሕርይ ጉዳይ መሆኑን እናስተውላለን። ይህን ለማየት አስቀድመን ራሕይ የሚለውን ቃል ትርጉምና አጠቃቀም በጥቂቱ እንመልከት።

ራሕይ¹³ ስለ ወደፊቱ ያለውን ማየት መቻል የሚል አጠቃላይ ትርጉም አለው። የቃሉ የሥነ መለኮት መዝገበ ቃላት ትርጉሙ፡- ሰው ሳይተኛ (እንቅልፍ ሳይወስደው) ስለ አንድ ሁኔታ ወይም ነገር ከእግዚአብሔር የሚሰጠው መገለጥ ወይም መረዳት ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ 2ቆሮ 12:1 ላይ «ከጌታ ወዳለው ራሕይና መገለጥ» ይላል። ሐዋርያው ዮሐንስ ፍጥሞ በምትባል ደሴት ውስጥ «በጌታ ቀን በመንፈስ ነበርኩ፤ በኋላዬም የመለከትን ድምፅ የሚመስል ታላቅ ድምፅ ሰማሁ፤ እንዲሁም የምታየውን በመጽሐፍ ጽፈህ ...» (ራሕ 1:10-11) ይላል። ዮሐንስ የሚያየው ነገር ነበር። እንዲሁም ዘማሪው «በዚያ ጊዜ ለልጆቻህ በራሕይ ተናገርህ ...» (መዝ 89:19) እንደሚል ራሕይ እግዚአብሔር ለባሪያዎቹ ፈቃዱን

¹³ vision - (Heb: haza, Gk: harao- to perceive, to see). በመጽሐፍ ቅዱስ ራሕይ vision - a supernatural presentation of certain circumstances to the mind of a person while awake.

የሚያስታውቅበትና መልእክት የሚያስተላልፍበት መንገድ ነው ማለት ይቻላል።

ለ.1 ራእይ ከሰማይ ይሰጣል።

ራእይ አንድ መሪ ሊሠራ ከሚመኘው ወይም ከሚፈልገው የሥራ እቅድ ያለፈ ነው። ራእይ አንድ መሪ የራሱን ዕይታ ወይም የእርሱን ምኞት ወይም ሌሎች ቦታዎች የተሠሩ ሥራዎችን እርሱ ባለበት ቦታ በመድገም አስመስሎ መሥራት አይደለም። ራእይ እርሱ ለተቀበለው የአገልግሎት ኃላፊነት ለሚመራውም ሕዝብ ለዚያ ዘመን እግዚአብሔር እንዲሠራ የሚፈልገውን ሥራ መረዳት፤ የሥራ ትዕዛዝን ከእግዚአብሔር መቀበል፤ እግዚአብሔር ያሳየውን ማየት ነው።

በክርስቲያናዊ መሪነት ራእይ የሚጀምረው የእግዚአብሔርን ማንነት በመገንዘብ ነው። እግዚአብሔር ወደ ፊት እንዲሠራ የሚፈልገውን ለመቀበል የእርሱን ማንነትና አሠራሩን መገንዘብ ትልቅ ማስተዋል ነው።

እግዚአብሔር በጊዜ የማይወሰን የዘላለም አምላክ ነው። እግዚአብሔር ነገን በሙላት ያውቃል። እግዚአብሔር ከመጀመሪያ ፍጻሜውን የሚናገር እስከ መጨረሻ ያለውን ሁሉ የሚያውቅ የዘላለም እቅድ ያለው አምላክ ነው። አንድ ጎበዝ መሪ እጅግ የሚያስገርም የሚባል ተግባር አከናውኖ እግዚአብሔርን አያስደንቀውም። እግዚአብሔር ዛሬን ያውቃል፤ ዘላለምንም ያውቃል። እግዚአብሔር አይማርም፤ በፊቱም አዲስ ነገር የለም። እግዚአብሔርን ሊያስደንቅ የሚችል ሰው የሚያከናውነው ምንም ነገር የለም። ስለዚህ የእግዚአብሔር ሀሳብ ለማገልገል የሚወድ መሪ ከሰማይ ምሪትን ይጠይቃል።

ስለዚህ ራእይ፡- «ከእግዚአብሔር የሚሰጥ፤ በሥጋ ዓይን የማይታይ፤ ሰው በመንፈሱ ከእግዚአብሔር የሚረዳው» ነው። ወደ ፊት ሊሆኑ የሚገባቸውን ወይም በእግዚአብሔር ዘንድ የታሰቡ ነገሮችን እርሱ በወደደው መንገድ ለሰዎች ይገልጣል። በዚህ መጽሐፍ ራእይ የሚለው ቃል የሚያመለክተው ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ምሪትን ነው። ይህ ምሪት ምንጩ ከእግዚአብሔር ዘንድ ሆኖ «በራእይ»፤ በሕልም፤ በመንፈስ፤ በቃሉ መገለጥ ወይም ሌላ እግዚአብሔር ሊጠቀምበት በወደደው መንገድ የሚሰጥ ሊሆን ይችላል።

ለ.2 ራእይ የመንፈሳዊ ዓይን መከፈት ነው።

ከእግዚአብሔር ራእይን የሚቀበሉ መሪዎች በሥጋ ከሚታየው በላይ የመንፈሳዊ ዓይናቸው የተከፈተላቸው ሰዎች ናቸው። እግዚአብሔር እያደረገ ያለውንና ወደፊት ሊያደርግ የሚፈልገውን የተገነዘቡ ናቸው። ኤልሳዕ ስለ ባሪያው ወደ እግዚአብሔር ሲጸልይ «አቤቱ ያይ ዘንድ ዓይኖቼን እባክህ ግለጥ» (2ኛ 6:17) አለ። ኤልሳዕ ሊወጉት የመጡትን ሠራዊት ብዛት ያይ ነበር። እንዲሁም በእርሱ ዙሪያ ያለውን የእርሱን ጥበቃ ይመለከታል። አገልጋዩ ግን የሚያየው ኤልሳዕን ሊወጉ የመጡትን የሶርያ ሠራዊት ብዛት ብቻ ስለ ነበረ በውስጡ ፍርሃት ነበረበት። ነገር ግን እግዚአብሔር የኤልሳዕን ጸሎት ሰምቶ የብላቴናውን ዓይን በከፈተ ጊዜ ጥበቃው እጅግ ብዙ እንደሆነ አስተዋለ።

ራእይ የተሰጠው መሪም እንዲሁ ነው። ስለ ሥራው ካለበት ዘመንና በሥጋ ዓይን ከሚታየው ሁኔታ በላይ እግዚአብሔር የሚያሳየውን ያያል። አብረውት የሚሠሩና የሚያገለግሉ ሰዎችም እርሱ የታየውን እንዲያየና ተመሳሳይ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ይጸልያል።

ስለዚህ የራእይ ሰው መሆን የመሪነት ቁልፍ መመዘኛ ነው። አብዛኛዎቹ መሪዎች ወይም በመሪዎች ጉባኤ ያሉ ሰዎች ባሉበት ስፍራና ዘመን የተሠራው ሥራ ብዙና በቂ ነው ብለው በሚያስቡበት ሰዓት ከእግዚአብሔር ዘንድ ራእይ የተቀበሉ መሪዎች ደግሞ ዛሬ በተሠራው ላይ ሳይወሰኑ ይህ ሥራ በሚቀጥሉት አምስት፣ አስር፣ ሀያና ከዚያ በኋላ ባሉት ዓመታት እንዴት እየሰፋ፣ እየበዛ፣ እያደገ፣ እየጎለበተ እንደሚሄድ ይታያቸዋል።

እንዲሁም ይህ ዛሬ የተሠራው ሥራ እንዳይቀጭጭ፣ እንዳይዳከም፣ እንዳይበረዝ፣ ለማድረግ ምን መከናወን እንዳለበትም በውስጣቸው ያስባሉ። የእግዚአብሔር ፈቃድ ወንጌል በምድር ሁሉ እንዲሰብክ ነውና ራእይ ያላቸው መሪዎች እነርሱ ባሉበት አካባቢ የተሠራው መልካም የሆነ ነገር በሌሎች በብዙ ቦታዎች በሰፋነት፣ በጥራት እንዲሠራ የእግዚአብሔርን ፊት ይፈልጋሉ፤ ሳይታከቱም ይጸልያሉ። ስለዚህ ራእይ ያላቸው መሪዎች ዛሬ ከሚታየው አልፈው የሚያዩ፣ እግዚአብሔር የሚያየውን የሚያዩ ናቸው።

የወደፊቱን ለመተንበይ ዛሬ የተለያዩ ሳይንሳዊ መንገዶች ጥቅም ላይ እየዋሉ ነው። ባለፉት ዓመታት የተከናወነውን መረጃ በመሰብሰብና በማጠናቀር¹⁴ ለወደፊቱ ትንበያ¹⁵ ይደረጋል። ይህ የተለያዩ አማራጮችን ወይም ታሳቢዎችን¹⁶ በመጠቀም የሚደረግ ሙያዊ የትንበያ ሥራ ነው። በዚህ ሙያዊ ጥረት ወደፊት ሊሆን ያለውን ነገር በሚመለከት አካሄድን ለመቀየስና ቀድሞም ዝግጅት ለማድረግ ብዙ ሰዎችና ድርጅቶች ይጠቀሙባቸዋል። የሚያግዘውም ነገር አለ።

¹⁴ Trend Analysis

¹⁵ Projection and extrapolation

¹⁶ Scenarios

እንዲህ ዓይነቱ አሠራር ግን ለቤተ ክርስቲያን እምብዛም አይጠቅምም፤ ምክንያቱም ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ እንደ «ድርጅት» ብትሠራም ሕያው አካል ነች። ከሁሉ በላይ ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ነች። የቤተ ክርስቲያን ራስ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሕያው ነው። እርሱ የቤተ ክርስቲያን ሙላት ነው። ነገን በእጁ የያዘ እርሱ ነው። ይህ ጌታ ደግሞ አካሉ ምን ማድረግ እንዳለባትና እንዴት መሄድ እንደሚገባት ይወስናል። እርሱ የሾማቸው አገልጋዮችና መሪዎችም እርሱን ለምተውና የሥራ ትዕዛዝ ወይም ምሪት ተቀብለው እንዲሄዱ ይፈልጋል።

ስለዚህ እንዲህ ጸሐፊ መረዳት በክርስቲያናዊ መሪነት ራእይ የመሪነት ችሎታ ሳይሆን የመሪነት ባሕርይ ነው። ራእይ በጠረጴዛ ዙሪያ በመሰባሰብ ባለፉት ዓመታት ልምድ ላይ በመመርኮዝ ለወደፊቱ እንዲህ እናድርግ ብሎ ከመናገር ያለፈ ነው።

እዚህ ላይ እናስተውል። ለአገልግሎት ልምድ በጣም አስፈላጊ ነው። በብዙ የሕይወት ልምምድ ያለፉና ሰፊ የአገልግሎት ልምድ ያላቸው ሰዎች የእግዚአብሔርን ታላቅነት ለመጪው ትውልድ ይናገራሉ። እግዚአብሔር እንዴት እንደመራቸው ያሳያሉ። ነገር ግን ልምምድ የእግዚአብሔርን ሕያው መሪነት አይተካም።

ለአንድ ጊዜ የሆነ አሠራር ለሌላ ጊዜ ላይሆን ይችላል። ለሁሉም ሁኔታ፤ ለሁሉም ቦታ፤ ለሁሉም ዘመን፤ ሥራ የሚሰጥ፤ አሠራርን የሚያሳይ እግዚአብሔር ነው። ስለዚህ በመንፈሳዊ መሪነት ራእይ በሽማግሌዎች ወይም በእረኞች መልካም ሀሳብ ላይ የተመሠረተ የወደፊት ዘመን የሥራ እርምጃ ሳይሆን ለወደፊቱ ጌታ እግዚአብሔር እንዲሆን የሚፈልገውን መረዳት ነው። ይህንም ተረድቶ የእግዚአብሔር ሀሳብ እንዲህ ነው፤ ወይም እንዲህ እንደሆነ መስሎናል ብሎ ያንን በሥራ ለመተርጎም መንቀሳቀስ ነው።

ስለሆነም ክርስቲያን መሪዎች ሁሉን የሚገዛ እግዚአብሔር በሁሉም ዘመን የሥራው ዋና ባለቤት እርሱ እንደሆነና የሥራ መመሪያም እንዲሰጥ የሚገነዘቡ ናቸው። በዚህም ዘመን ቢሆን እግዚአብሔር በሕያውነት ይመራል፤ የሥራ ትዕዛዝም ይሰጣል።

ለ.3 ራእይና መንፈሳዊ እምርታ

ራእይ በወቅቱ ካለው (ከሚታየው) መንፈሳዊ ውድቀት ለመውጣትና መንፈሳዊ እምርታ ለማግኘት እግዚአብሔር የሚያመለክተው መንገድ ነው። ራእይ አንድ ጎበዝነት ወይም ቤተ ክርስቲያን ዛሬ ካለበት የሥራ አፈጻጸም ወይም የአገልግሎት እንቅስቃሴ መጠን ከፍ ወዳለ ደረጃ ለማድረስ የሚደረግ የእምነት እርምጃ ነው።

የራእይው ሰጪ እግዚአብሔር መሆኑን ያወቀ መሪ ራእዩ ትልቅ ቢሆንም ሰጪው ደግሞ እጅግ ትልቅ አምላክ እንደሆነ ይገነዘባል። ራእዩን ለማከናወን ተግዳሮቶች ሊኖሩ እንደሚችሉ ቢያስብም ከሁሉ ከፍ ብሎ በአርያም የሚኖር ንጉሥ እግዚአብሔር የሁሉ ገዢ መኖሩን ያስተውላል። ለሥራው የሚያስፈልገው ገንዘብ እጅግ የበዛ ከመሰለም በሺህ ተራሮች ያሉ እንስሶች የእግዚአብሔር መሆናቸውንና በምድር ውስጥ ያለ ብርና ወርቅ ሁሉ የእርሱ መሆኑን ያውቃል። እግዚአብሔር በወደደው መንገድ የሚያስፈልገውን ሁሉ እንደሚሰጥ ያምናል (መዝ 50:10)።

ስለዚህ ራእይ ከእቅድ በላይ ነው። ሳይንሳዊ እቅድ ፍላጎትን ከእቅርቦት ጋር በማጣጣም ተግባርን በተወሰነ ጊዜ ውስጥ ለማከናወን የሚያስፈልገው ሀብት መኖሩን በጽሑፍ ወይም በወረቀት ላይ በማሳየት ይነሳል። ራእይ ግን ሀብቱና የሚያስፈልገው የሰው ኃይል፤ ወዘተ. የት አለ? ከሚል አይነሳም። ራእይ የእግዚአብሔርን ድምጽና ምራቱን ይዞ ያንን ለማከናወን

ዓላማ ያደርጋል። ከዚያም በጸሎት በዚህ ሥራ ውስጥ ራሱ እንዲገባና ሥራውን እንዲሠራ እግዚአብሔርን ይጣራል።

ሥራው የእግዚአብሔር ነውና ራእይን የተቀበለ መሪ ለራእዩ መፈጸም ከእግዚአብሔር ጋር አብሮ የሚሠራ ይሆናል። በመሆኑም ራእይ ያላቸው መንፈሳዊ መሪዎች የራሳቸውን ፍላጎት የማይሠሩ፤ ለራሳቸው ስም መጠሪያ የማያደርጉ ናቸው። ራእይ ያላቸው መሪዎች በእነርሱ ዘመን ይህንን አስጀመሩ ወይም ይህን ያደረጉት እነርሱ ነበሩ ተብሎ ሐውልት እንዲተከልላቸው ወይም ስማቸው እንዲዘከር የማያደርጉ፤ ነገር ግን «እግዚአብሔር ዓላማዬ» ነው ብለው የሚሠሩ፤ ብድራታቸውን ትኩር ብለው የሚመለከቱ፤ እግዚአብሔር ከተማ እንዳዘጋጀላቸው የሚያውቁ (ዕብ ዘ:16) ናቸው። እነዚህ መሪዎች ዓይናቸውን በጌታ ላይ ያደረጉ፤ መዝገብን በሰማይ የሚሰበሰቡ ናቸው።

ለ.4 ራእይ በጸሎትና ቃሉን በማጥናት ይወለዳል።

መለኮታዊ ራእይ የእግዚአብሔርን ዓላማ መረዳት፤ እርሱ የሚያየውን በሚገልጠው መጠን አርቆ ማየትና ከእርሱ ጋር በመሥራት ፈቃዱን መፈጸም በመሆኑ አስቀድሞ ሀሳቡን በመረዳት ይጀምራል። ሀሳቡን ለመረዳት ደግሞ ወደ እርሱ መቅረብ ይገባል። ወደ እርሱ በመቅረብ ሀሳቡን መገንዘብ የሚቻለው በጸሎትና ቃሉን በማጥናት ነው።

ራእይ በጸሎት ይወለዳል። ራእይ አሁን ከሚታየት ሁኔታዎች በላይ የሆኑና እግዚአብሔርን የሚያከብሩ ነገሮችን አልሞ መነሣት ስለሆነ ሥራውን ለመሥራት ከመነሣት አስቀድሞ እርሱን መጠየቅና የሚሰጠውን ራእይ መቀበል ይገባል። እንደ ይሳኮር ልጆች ዘመኑን ማወቅ (ዘካ 12:32) ያስፈልጋል። ይህንንም

እግዚአብሔር በቅንነት ለሚጠይቁት ይሰጣል። ራእይ በሌለበት መጥፋት አለና (ምሳ 29:18፤ ሰቆ 2:9)።

ነህምያ ከጸለየ በኋላ «...እግዚአብሔርም ለኢየሩሳሌም አደርገው ዘንድ በልቤ ያኖረውን ...» (ነህ 2:12) እንደሚለው ራእይ የጸሎት ልጅ ነው። ራእይ እግዚአብሔር ስለ ወደፊቱ ለባሪያዎቹ የሚገልጠው በእእምሮ የሚሳል የአሰራር ዲዛይን፤ ለክብሩ እንዲሆን የሚገልጠው የወደፊት የሥራ አቅድ ነው። ነህምያ ይህን የሥራ መመሪያ የተቀበለው በጸሎት እንደነበረ ሁሉ የሥራ ራእይ ከእግዚአብሔር ለመቀበል ራሱን ማዘጋጀት በማስፈለጉ የባሕርይ ጉዳይ ነው ማለት ይቻላል።

እንዲሁም ከእግዚአብሔር የሆነ የሥራ ሀሳብና ተግባር ቃሉን በማጥናት ይገኛል። ከመሪዎች የሚጠበቀው የእግዚአብሔርን ቃል እያነበብና እያጠኑ፤ ላሉበት ቤተ ክርስቲያን፤ ላሉበት ዘመን፤ ለሚመሩት ሕዝብ እግዚአብሔር ምን ምሪት ይሰጣል? ምን አድርጉ ይላል? ብሎ በመጸለይ ከእግዚአብሔር ማድመጥና ከእርሱ መመሪያን መቀበል ነው። ለዚህ እግዚአብሔርን ለመስማት የተዘጋጀ ባሕርይን (መንፈስ) ይጠይቃል።

የራእይ አለመኖር የመንፈሳዊ ሕይወት ውድቀት ምልክት ነው። ለዚህም «ድንጋጤ በድንጋጤ ላይ ይመጣል፤ ወሬም ወሬውን ይከተላል፤ ከነቢዩም ዘንድ ራዕይን ይሻሉ፤ ከካህኑም ዘንድ ትምህርት፤ ከሽማግሌዎችም ዘንድ ምክር ይጠፋል» (ሕዝ 7:26) እና «ስለዚህ ሌሊት ይሆንባችኋል እንጂ ራእይ አይሆንላችሁም...» (ሚክ 3:6) እንዲሁም «...ነቢያቶቻችንም ከእግዚአብሔር ዘንድ ራእይ አላገኙም» (ሰቆ 2:9) እንደሚለው ነው።

በሌላም በኩል ራእይ በእግዚአብሔር ቃል መገለጥ ወይም በነቢያቱና አስተማሪዎች ለሕዝቡ ተብራርቶ በመቅረብ ይገኛል።

«ራእይ ባይኖር ሕዝብ መረን ይሆናል፤ ሕግን የሚጠብቅ ግን የተመሰገነ ነው» (ምሳ 29:18) እንደሚለው። «...በዚያም ዘመን የእግዚአብሔር ቃል ብርቅ ነበረ፤ ራእይም አይገለጥም ነበር» (ዳሙ 3:1)፤ እና «ሕዝቤ እውቀት ከማጣቱ የተነሣ ጠፍቶአል...» (ሆሴ 4:6) ሲል ነቢይ ወይም የቃሉ አስተማሪ በሌለበት የሚከተለው ጥፋት ያመለክታል። እንዲሁም «እነሆ በምድር ላይ ራሱን የምስድድበት ዘመን ይመጣል፤ ይላል ጌታ እግዚአብሔር፤ እርሱም የእግዚአብሔርን ቃል ከመስማት እንጂ እንጀራን ከመራብና ውኃን ከመጠማት አይደለም» (ሆሴ 8:11) ይላል።

ስለዚህ የክርስቲያን መሪ ተልእኮ እግዚአብሔር ለዘመኑ ያለውን ሀሳብ ማገልገል በመሆኑ እርሱን መጠየቅ ይገባዋል። የእግዚአብሔርን ሀሳብ የሚያውቀው ደግሞ ራሱ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ቃሉ እንደሚል «...ከእግዚአብሔር መንፈስ በቀር ለእግዚአብሔር ያለውን ማንም አያውቅም» (1ቆሮ 2:11)። ለእኛ እግዚአብሔር በመንፈሱ በኩል ይገልጥናል (10-11)።

የመሪነት ስጦታ ያላቸው ሰዎች እንዲያው መገለጫቸው ስለ እግዚአብሔር ሥራ አሁን ከሚታየው አልፈው እንደ ነቢያት የወደፊቱን ማየታቸው ነው። ነቢያት እግዚአብሔር በገለጠላቸው መጠን ስለ ሁኔታዎች ያላቸው መረዳት ሌሎች ሰዎች ከሚያዩት የተለየ ነው። ነቢያት የተደበቀውን የሚገልጡ፤ ወደፊት ሊመጣ ያለውን እግዚአብሔር ገልጦላቸው ስለዚያ ነገር እርግጠኞች ሆነው የሚያስታውቁ፤ የሚያውቁ፤ የሚማልዱ ናቸው። እንዲሁም እግዚአብሔር የሾማቸው መሪዎች አሁን እየተሠራ ካለው ሥራ ያለፈ ወደ ፊት ሊሠራ ስለሚገባው የቅርብ-ሩቅ በሆነና የሩቅ ጊዜ በሆነ እግዚአብሔር የገለጠላቸውን መሠረት አድርገው ለዚያ ሥራ ራሳቸውን የሚያዘጋጁ፤ ሌሎች በዚህ ራእይ ዙሪያ እንዲሰባሰቡና ለሥራው እንዲነሱ የሚያደርጉ ሰዎች ናቸው። በመሆኑም በእግዚአብሔር መታመን ዓይነተኛ ባሕርያቸው ሊሆን ይገባል።

ቤተ ክርስቲያን በምድር ላይ እንደ «ድርጅት» ብትሠራም ሕያው አካል ነች። ከሁሉ በላይ ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ነች። የቤተ ክርስቲያን ራስ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ሕያው ነው። ነገን በእጁ የያዘ እርሱ የቤተ ክርስቲያን ሙላት ነው። ይህ ጌታ ደግሞ አካሉ ምን ማድረግ እንዳለባትና እንዴት መሄድ እንደሚገባት ይወስናል። እርሱ የሾማቸው አገልጋዮችና መሪዎችም እርሱን ለምተውና የሥራ ትዕዛዝ ወይም ምሪት ተቀብለው እንዲሄዱ ይፈልጋል። ስለዚህ ራእይ ከመሪነት ችሎታ ይልቅ የመሪነት ባሕርይ የሚሆነው ለዚህ ነው።

ለ.5 ራእይ በጸሎትና በቃሉ ወደ ሙላት ይደርሳል።

ራእይን ለመቀበል በእግዚአብሔር ፊት መሆንና መጸለይ ብዙ ክርስቲያን መሪዎች የሚዘነጉት ጉዳይ አይደለም። ራእይም ከእግዚአብሔር እንደሚመጣና በጸሎትም እንደሚገኝ፤ የእግዚአብሔር መንፈስም ምሪት እንደሚሰጥ ብዙ ክርስቲያን መሪዎች ይገነዘባሉ። ነገር ግን ከእግዚአብሔር የተገኘን ራእይ ወደ እቅድና ወደ ተግባር በሚለውጡበት ጊዜ የራእዩና የእቅዱ ባለቤት እግዚአብሔር መሆኑን በመዘንጋት የራሳቸው አድርገውት ሲቀጥሉ ብልሽት ይታይበታል። በመንፈስ ተጀምሮ በሥጋ ያለቀ ይሆናል።

የእግዚአብሔር ድርሻ የሥራ ዝርዝር ወይም ራእይ በመስጠት ወይም በማዘዝ ላይ ብቻ አያበቃም። ሥራውም የእርሱ ነውና በሥራው አብሮ ለመሥራት ይፈልጋል። እርሱ ሠራተኛ ነው። መሪዎች የእግዚአብሔርን ሥራ ከእርሱ ጋር አብረው የሚሠሩ ናቸው።

«ባለ ራእይ» የሆነ ሰው ራእዩ እስኪፈጸም ተግዮ የሚሠራና በዓላማው የሚጸና ሰው ነው። ራእይ የተቀበለ ሰው በሥራው ላይ በሚነሣው ችግርና ተቃውሞ ተስፋ ሳይቆርጥ ራእይ የሰጠውን

እግዚአብሔርን በተስፋ የሚጠብቅ፤ በእግዚአብሔር የኃይል ችሎት ላይ የሚተማመን፤ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ኅብረት በማጥበቅ ኃይሉን በየጊዜው የሚያድስ ሰው ነው።

ስለዚህ ራእይ መቀበል ብቻ ሳይሆን ለራእዩ ዝርዝር የሥራ እቅድ በሚዘጋጅበት ጊዜ እንዲሁም እቅዱ ወደ ተግባር በሚተረጎምበት ጊዜ ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት በመቅረብ በጸሎት እግዚአብሔር የሚሰጠውን ትዕዛዝ ወይም በልብ የሚያኖረውን የአሠራር መንገድ ከእርሱ በመጠባበቅና እንደ ቃሉ መሆኑን በማረጋገጥ በንቃት መሥራት ያስፈልጋል።

ራእይ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ሆኖ ሳለ አፈጻጸሙ ግን በሰው ሙያ፤ ችሎታና አእምሮ ብቻ ሲሆን መጨረሻው የማይምር ይሆናል ማለት ነው። ጅማራያቸው መልካም እንደ ነበረ የሚታወቁ ብዙ ሥራዎች (ወይም ፕሮጀክቶች) አሠራሩ (ወይም አተገባብሩ) የሰው ብቻ በመሆኑ ባጭር የተቀጩ፤ ወደ ፍሬ ያልደረሱ፤ ለእግዚአብሔር ክብር ያልሆኑ አሉ። ስለዚህ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ራእይ እግዚአብሔር ወዳሰበው የሥራ ደረጃ እንዲደርስና በመጨረሻም ለእግዚአብሔር ክብር የሚሆን አጨራረስ እንዲኖረው ከእግዚአብሔር ጋር መሥራት ያስፈልጋል።

2.2 እግዚአብሔርን ማክበር

ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ በሆነ የአመራር ዘይቤ የመሪነት ስፍራ ከሚፈለግባቸው ምክንያቶች መካከል ክብርና ዝና ብዙ ጊዜ የሚጠቀሱ ናቸው። ለአገልግሎት በእግዚአብሔር እንደተጠራ የተገነዘበ ክርስቲያን መሪ ግን ክብርን ሁሉ ለእግዚአብሔር ለመስጠትና በታዛዥነት መኖር ይጠበቅበታል።

ሀ. ሁሉን ለእግዚአብሔር ክብር

እግዚአብሔር የክብር አምላክ ነው (ሐዋ 7:2)። ክብር የእግዚአብሔር መገለጫ ነው። ለዚህ አምላክ ክብር ይገባል። መጽሐፍ «እግዚአብሔር ክብር ሰጠ» (ኢሳ 42:12)፤ «የሌሐብ ወገኖች ለእግዚአብሔር አምጡ፤ ክብርንና ኃይልን ለእግዚአብሔር አምጡ። ለሰሙ የሚገባ ክብርን ለእግዚአብሔር አምጡ፤ ቀረባንን ይዛችሁ በፊቱ ግቡ፤ በቅድስናው ስፍራ ለእግዚአብሔር ስጉ» (ዘካር 16:28-29)። እንዲሁም «እግዚአብሔርን የምትፈሩ አመስግኑት፤ አክብሩት፤...ፍሩት» (መዝ 22:23) ይላል።

ክርስቲያን መሪ ወደ አገልግሎት የጠራውንና ጸጋ የሰጠውን እግዚአብሔር በቃልና በኑሮ ሁሉ ሊያክብር ይገባል። «ማንም ሰው የሚናገር ቢሆን፤ እንደ እግዚአብሔር ቃል ይናገር፤ የሚያገለግልም ቢሆን፤ እግዚአብሔር በሚሰጠኝ ኃይል ነው ብሎ ያገልግል፤ ክብርና ሥልጣን እስከ ዘላለም ድረስ ለእርሱ በሚሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እግዚአብሔር በነገር ሁሉ ይከብር ዘንድ፤ አሜን» (ደ.ጥ 4:11)። ስለዚህ አገልግሎት ሁሉ ለእግዚአብሔር ክብር ነው (1ቆሮ 10:31)።

ስለዚህ ክርስቲያን መሪ ክብር የሚገባው እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ጠንቅቆ መረዳት አለበት። «እንግዲህ የምትበሉ ወይም የምትጠጡ ብትሆኑ ወይም ማናቸውም ነገር ብታደርጉ ሁሉን ለእግዚአብሔር ክብር አድርጉት» (1ቆሮ 10:31) እንደሚል ሁሉንም ነገር ለእግዚአብሔር ክብር ማድረግ ይገባል። ክርስቲያን መሪ በአገልግሎቱ ከሁሉም ቅድሚያ የሚሰጠውን በሕይወቱ የሚያውቅና «ዓላማዬ» ላለው ነገር ሁለንተናውን ለመስጠት የሚቆርጥ ሰው መሆን ይጠበቅበታል። በሙሉ ኃይሉ ዓላማውን ለመፈጸም የሚተጋ ሰው ነው። ለክርስቲያን ቀዳሚ ዓላማው እግዚአብሔርን ማክበር ነው።

ለ. ምስጋና

ክርስቲያን መሪ ሥራን አከናዋኝ ግዑዝ መሣሪያ ሳይሆን ሕያው ነፍስ ያለው ከአምላኩ ጋር ኅብረት የሚያደርግ ሰው ነው። ቃሉን በማንበብና በጸሎት እንዲሁም አምላኩን በማመስገን፤ በማወደስና ለሰሙ ክብር በመዘመር ኅብረቱን ያሳድጋል። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ ያስተማረውም ጸሎት የሚጀምረውና የሚጨርሰው እግዚአብሔርን በማክበር ነው። «በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ፤ ስምህ ይቀደስ» ብሎ «ኃይልም ክብርም ለዘላለሙ አሜን» ይላል (ማቴ 6:9-13)።

የእግዚአብሔር ቃል «ሁልጊዜ ደስ ይበላችሁ፤ ሳታቋርጡ ጸልዩ፤ በሁሉ አመስግኑ፤ ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ በክርስቶስ ኢየሱስ ወደ አናንተ ነው» (1ተሰ 5:16-18) እንደሚል የአምላኩን ማንነት በውል ለተገነዘበ ክርስቲያን መሪ እግዚአብሔርን ማመስገን ቋሚ ባሕርይ ሊሆን ይገባል።

ክርስቲያን መሪ ለመሪነት ከመጠራቱ አስቀድሞ ዳግመኛ የተወለደ ሰው በመሆኑ እግዚአብሔርን በአባትነቱ ያውቀዋል። ከእግዚአብሔር ጋር የአባትና ልጅነት ተዛምዶ ስላለው አባቱን ይወዳል፤ በአባቱ ይጓደዳል፤ ያመሰግናል፤ ያወድሰዋል። የአባትና ልጅ ግንኙነቱ ዘላለማዊ ስለሆነም ኋላ በሰማይ ለዘላለም በሙላት የሚያደርገውን አምልኮ፤ ወደሳኔና ምስጋና በምድር ይጀምራል።

አምልኮ ለእግዚአብሔር መስገድ ነው። መስገድ፡- ክብርን፤ ዘውድን በአጠቃላይ ሕይወትን ሁሉ፤ በንጉሡ በእግዚአብሔር ፊት በማውለቅ በመገኘቱ ፊት ዝቅ ማለት፤ መንበርከክ ወይም አገውን በክብር ለሚገባው ክብርን መስጠት፤ ራስን ማዋረድና እግዚአብሔር ብቻ ታላቅ እንደሆነ መግለጽ ነው (ዘፍ 24:26፤ ዘጸ 4:31፤ ራእ 4:10-11፤ 5:14)። «...እግዚአብሔር መንፈስ ነው፤ የሚሰማዱለትም

በመንፈስና በእውነት ሊሰማሉት ያስፈልጋቸዋል» (ዮሐ 4:23-24)።

አብዛኛውን ጊዜ በክርስቲያን መሪዎች ሕይወት የሚታየው ከፍተኛ ከተመረጡ በኋላ ሙሉ ኃይላቸውንና ጊዜያቸውን በሥራው ላይ ብቻ በማድረጋቸው ለመንፈሳዊ እድገታቸው መሪ ተብለው ከመሾማቸው በፊት ያደርጉት የነበረው ትጋት በዚያው ግስጋሴ አለመቀጠሉ ነው። ሊያስተውሉት የሚገባው ቁም ነገር ግን ከሁሉ አስቀድሞ ክርስቲያኖች (የክርስቶስ ተከታዮች) መሆናቸውንና መሪዎች የሆኑት በክርስቲያንነታቸው መሆኑን ነው። እግዚአብሔር ከክርስቲያኖች የሚፈልገው ዋና ነገር ደግሞ እውነት በሆነው በኢየሱስ ክርስቶስ (ዮሐ 14:6) በኩል፤ በሚቀድሰው የእውነት ቃል (ዮሐ 17:17) መሠረትና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር በተስማማ የተሰበረ መንፈስ (መዝ 51:17) እንዲያመልኩት ነው። ስለሆነም ለመሪነት መመረጥ ቀድሞ የተጀመረውን የአምልኮና የምስጋና ሕይወት ሊገኝ ሊያዳክም አይገባም።

ስለዚህ መጽሐፍ «እንግዲህ ዘወትር ለእግዚአብሔር የምስጋና መስዋዕት ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የክንፈሮችን ፍሬ ለእርሱ እናቅርብለት» (ዕብ 13:15) እንደሚል የምስጋና መስዋዕት ክርስቲያን ሁሉ (በተለይም መሪዎች) ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡለት የሰርክ መስዋዕት ነው። ይህን ማድረግ እግዚአብሔርን ማክበር ነው (መዝ 50:14፤ 23)።

ውዳሴና ምስጋና እግዚአብሔርን ሲያከብር ሰይጣንን ደግሞ ያንኳሰሳል፤ ሥራውን ያከፋፋል። እግዚአብሔር ሲመሰገን ኃይላት፤ ሥልጣናት ድል ይነሳሉ (መዝ 145:1፤ 21)። ኃይላት ሲሸነፉ የእግዚአብሔር ሥራ ይራመዳል።

ሐ. መታዘዝ

ጌታ ኢየሱስ በዮሐ 17 ወደ አብ ሲጸልይ «እኔ ላደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርሁሁ» (17:4) አለ። መታዘዝ እግዚአብሔርን ማክበር ነው። መታዘዝ እግዚአብሔርን በመውደድ ራስን ለፈቃዱ ማስገዛት ነው።

መስዋዕት እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘው ሆኖ ሳለ እግዚአብሔር ግን እርሱን በሚያደምጠውና በሚታዘዝለት ሰው የበለጠ ደስ ይለዋል። «በውኑ የእግዚአብሔርን ቃል በመስማት ደስ እንደሚለው እግዚአብሔር በሚቃጠልና በሚታረድ መስዋዕት ደስ ይለዋል? እነሆ መታዘዝ ከመስዋዕት፤ ማዳመጥም የእውራ በግ ስብ ከማቅረብ ይበልጣል» (1ሳሙ 15:22-23) ይላል። በአንጻሩ እግዚአብሔርን አለማድመጥና አለመታዘዝ አመጸኝነትና አልከኝነት እንደሆነ በቁ.23 እንመልከታለን። አመጸኝነት እግዚአብሔር ያለውን ለማድረግ አለመውደድ ወይም የራስን መንገድ መምረጥ ነው።

ሳኦል እግዚአብሔር ከትንሸነት ያነሣውና ንጉሥ እንዲሆን የሾመው ሰው ነበር። ሆኖም ሳኦል እግዚአብሔር የሚለውን በደንብ የማያደምጥ ወይም ለመታዘዝ ፈቃደኛ ያልነበረ ሰው ነበር። ሳኦል አማሌቃውያንን ለመውጋት ሲወጣ በሳሙኤል በኩል እግዚአብሔር «...ያላቸውንም ሁሉ ፈጽመህ አጥፋ አትማራቸውም፤ ወንዱንና ሴቱን፤ ብላቴናውንና ሕጻኑን፤ በሬውንና በጉን፤ ግመሉንና አህያውን ግደል» (15:3) ብሎ አዝዞት ነበር። በቁ.10 እንደምናየው ግን «ሳኦልና ሕዝቡ ለኢጋማ ለተመረጡትም በጎችና በሬዎች ለሰበትም ጥጆችና ጠቡቶች ለመልካሞቹም ራሳቸው ፈጽሞ ሊያጠፏቸውም አልወደዱም» ይላል። እግዚአብሔር ያለው አትራሩላቸው ፈጽመህ አጥፋ ነበር። ሳኦል ግን ራሳቸው፤ ፈጽሞ ሊያጠፋቸውም አልወደደም። ይህ አመጸኝነት ነው።

እግዚአብሔር ካለው በከፊል ብቻ ማድረግ ወይም በሙሉ ልብ አለማከናወን አልከኝነት ነው።

እግዚአብሔርን መታዘዝ ከፍተኛ ዋጋ የሚያስከፍልበት ጊዜ አለ። ቡድን 3 የምናያቸው ሲድራቅ፣ ሚሳቅና አብድናን እግዚአብሔርን ለመታዘዝ የወሰኑት የሚነደውን እቶን አሳት እያዩ ነበር። እንዲህ ባለ ሁኔታ የእግዚአብሔር የሆነውን መምረጥ፣ እርሱን ለማከበርና ለማስከበር መወሰን ነው።

መታዘዝ ከእግዚአብሔር ጋር በመስማማት የአንተ ፈቃድ በሕይወቱ ይፈጸም ማለትን ሁሉ ያሰቃልላል። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ «አባቴ ቢቻልስ ይህች ጽዋ ከእኔ ትለፍ ነገር ግን አንተ እንደምትወድ ይሁን እንጂ እኔ እንደምወድ አይሁን» (ማቴ 26:39) እንዳለው እግዚአብሔር ለወሰደን በሚፈልገው በከባድና መራራ መንገድ ፈቃዱ በሕይወታችን እንዲፈጸም ራስን ማቅረብም መታዘዝ ነው። «አንተ እንደምትወድ ይሁን እንጂ እኔ እንደምወድ አይሁን» ብሎ ራስን ለእግዚአብሔር አሳልፎ መስጠት ይህ ለፈቃዱ በመታዘዝ እግዚአብሔርን ማከበር ነው።

2.3 በእግዚአብሔር መታመን

ስለ መሪነት ሲነሳ ብዙውን ጊዜ በራስ መተማመን¹⁷ ትልቅ የመሪነት ባሕርይ ተደርጎ ይነገራል። «እከሌ በራሱ የሚተማመን መሪ» ነው ሲባል እርሱ «ደፋር፣ ቆራጥ፣ የወሳኔ ሰው፣ ቸሎታ ያለው» እንደ ማለት ነው። በራስ ስለ መተማመን አንዱ ሲገልጽ፡ «ታላቅ መሪዎች በራሳቸውና ራሳቸው እንደሚፈጸም ታላቅ

¹⁷ «Self-confidence: confidence in oneself and in one's powers», Merriam-Webster's 11 Collegiate Dictionary.

እምነት አላቸው። እንዲህ ዓይነት በራሳቸው ከፍተኛ መተማመን ያላቸው ናቸው»¹⁸ ይላል።

ሆኖም በክርስቲያናዊ አመራር በራስ መተማመን ማለት ምን ማለት ይሆናል? በእግዚአብሔር መታመንስ ምንድነው?

በራስ መተማመን ማለት በአጭር ታል «በራስ ማመን» ወይም «በራስ መታመን» ማለት ሲሆን በእግዚአብሔር መደገፍን አይጨምርም። በራሱ የሚተማመን መሪ በማንነቱ፣ በቸሎታው፣ በአቅሙ፣ በአመራር ጥበቡ፣ ወዘተ ላይ የሚደገፍ ሰው ነው። ለዚህ ሰው አለኝታው ራሱ ወይም ሌላ ሰው ነው። ስለ እንዲህ ዓይነት ሰው መጽሐፍ ቅዱስ በኤር 17:5 «በሰው የሚታመን ሥጋ ለባሹን ከነዱ የሚያደርግ ልቡንም ከእግዚአብሔር የሚመለስ ሰው እርጉም ነው» ይለዋል።

በአንጻሩ «በእግዚአብሔር የታመነ እምነቱም እግዚአብሔር የሆነ ሰው ብሩክ ነው» (ቁ.7)። ይህ ሰው ሁልጊዜ መደገፊያው እግዚአብሔር የሆነ፣ የሚሠራውም የሚከናወንለት ከታመነበት ከእግዚአብሔር የተነሣ እንደሆነ የተረዳ ሰው ነው። የእግዚአብሔር ቃል «በፍጹም ልብህ በእግዚአብሔር ታመን፣ በራስህም ማስተዋል አትደገፍ፣ በመንገድህ ሁሉ እርሱን እወቅ፣ እርሱም ጎዳናህን ያቀናልሃል። በራስህ አስተያየት ጠቢብ አትሁን እግዚአብሔርን ፍራ ከከፋትም ራቅ» (ምሳ 3:5-7) በማለት ይመከራል።

¹⁸ «Outstanding leaders display a high degree of faith in themselves and in the attainment of the vision they articulate. Theoretically, such leaders need to have a very high degree of self confidence» Robert House and Phillip Podsakoff (1994), Outstanding leadership theory.

ከክርስቲያናዊ መሪነት ጋር በተያያዘ ለአመራር አስፈላጊ በሆነ ጉዳዮች ማለትም ስለ ራዕይ፤ ስለ ነገ፤ ስለ ብቃትና ስለ ጥበብ በእግዚአብሔር ተማምኖ መኖርን ያጠቃልላል። እነዚህን አራት ነጥቦች ቀጥለን እንመለከታለን።

ሀ. ስለ ነገ

የመሪነት ኃላፊነት ከሚያስከትለው ሸክም አንዱ ስለ ነገ ማሰብና ከዚህ ጋር የሚከተለው የተጠያቂነት ስሜት የሚያስከትለው ጭንቀት ነው። ነገ ምን ይዞ ይመጣ ይሆን? ምን ዓይነት ያልተጠበቀና ድንገተኛ ችግር ይመጣ ይሆን? ለሠራተኛ የሚከፈል ደመወዝ ባይኖርስ? ያተሰበው እቅድ ባከናወንስ? ወዘተ። እንዲህ ዓይነት ሀሳቦች መሪዎችን በዙፍ ችግር ላይ የሚጥሉ ጥያቄዎች ናቸው። እንዳንድ ጊዜ በአንቅልፍ ማጥት፤ በጤና መታወክ፤ በአመል ለውጥ ይከሰታሉ። እነዚህ ስለ ነገ የሆኑ መጨነቆች ናቸው።

በእግዚአብሔር መታመንና በራስ መተማመን እንደሚቃረኑ ሁሉ በእግዚአብሔር መታመንና መጨነቅ አብረው አይገኙም። መሪ በእቅድ የሚሰራ ሰው እንደመሆኑ መጠን አስፈላጊ ነገሮችን ለማሟላት ቅድሚያ ዝግጅት የሚያደርግ ቢሆንም በእግዚአብሔር የሚደገፍ ካልሆነ በስተቀር ከጭንቀትና ከስጋት አያርፍም።

መጽሐፍ ቅዱስን ስንመለከት እንዳንጨነቅ ይልቁንም በእግዚአብሔር እንድንታመን የሚመክረን ስለ ሁሉም ነገር ነው። በማቴ 6:25-34 ጌታ ባስተማረው ስላለመጨነቅ የሚከተሉትን ነጥቦች እናስተውላለን።

- 1ኛ እግዚአብሔር የሚበልጠውን ነገር ከሰጠን እንዴት ያነሰውን አይሰጠንም። ነፍስን የሰጠ እግዚአብሔር መብልን ይሰጣል።

- 2ኛ ሰውነትን የሰጠ እግዚአብሔር ሌብስን ይሰጣል (25)። ለወፎች የሚጠነቀቅ እግዚአብሔር ለሰዎች ደግሞ ይጠነቀቃል። ሰዎች ከሰማይ ወፎች ይበልጣሉ (26)።
- 3ኛ መጨነቅ ራስን ይጎዳል እንጂ ሁኔታውን ለመለወጥ ወይም ለማሻሻል የሚያደርገው አስተዋጽኦ የለም (26)።
- 4ኛ መጨነቅ የእምነት ማነስ ምልክት ነው (30)።
- 5ኛ ሜዳውን የሚያለብስ የሰማይ አባታችን እግዚአብሔር ይልቁን ለእኛ እንዴት አይጠነቀቅም (32)።
- 6ኛ ለነገ የሚጨነቅ ሰው ዛሬን ሳይጠቀምበት ይቀራል (34)።

ይህ ማለት እንግዲህ የልብስ እጦት ወይም የመብል አጥረት መቼም ቢሆን አይኖርም ማለት አይደለም። የመብልና የልብስ አጥረት የሚኖርበት ጊዜ ሊመጣ ይችላል። ጉድለትን (ፍላጎትን) የማሟያው መንገድ ግን መጨነቅ ሳይሆን በእግዚአብሔር መታመን ነው። በእግዚአብሔር መታመን ደግሞ በራስ ማስተዋል አለመደገፍ ማለት ነው።

ስለዚህ በእግዚአብሔር የሚታመን ክርስቲያን መሪ መታመኛው አምላኩ እንደሆነ በማወቅ ሁልጊዜ ዓይኖቹን ወደ እግዚአብሔር ያነሳል። በሰራው እቅድ ሳይሆን በአምላኩ ተማምኖ ተዘልሎ ይኖራል።

ለ. ስለ ብቃት

ከክርስቲያናዊ መሪ የእግዚአብሔርን ሥራ የሚሠራ ሰው ስለሆነ የእግዚአብሔር ሥራ በሰው እውቀት፤ ጥበብ፤ ኃይል ወይም ብርታት እንደማይሠራ መገንዘብ አለበት። ለዘሩባቤል «...በመንፈሴ

እንጂ በኃይልና በብርሃን አይደለም» (ዘካ 4:6) የተባለው ቃል ለዚህም ዘመን ነው።

ዳዊት ጎልያድን ሲገጥም በቀደመ ልምዱ አልተመካም፤ ይልቁን «ከአንበሳና ከድብ እጅ ያስጣለኝ እግዚአብሔር ከዚህ ፍልስጥኤማዊ እጅ ያስጥለኛል» (ዳዊ 17:37) አለ። ጳውሎስ ታላቅ የወንጌል አገልግሎት የፈጸመ ሰው ሆኖ ሳለ ስለ «መቻሉ» ሲናገር «በቃታችን ከእግዚአብሔር ነው እንጂ በገዛ እጃችን እንደሚሆን አንዳችን እንኳ ልናስብ ራሳችን የበቃን አይደለንም»¹⁹ (2ቆሮ 3:5-6) ብሏል። እንዲሁም «እኛ በመንፈስ እግዚአብሔርን የምናመልክ በክርስቶስ ኢየሱስም የምንመካ በሥጋም የማንታመን ...» (ፊል 3:3) ይላል።

በእግዚአብሔር የሚታመን ሰው በራሱ በደረሰበት ከፍተኛ ያለ የኑሮ ደረጃ ልቡ የማይታበይ፤ በማንነቱ የማይኩራራ፤ ይልቁንም የደረሰበት ደረጃና ያገኘው ፍሬ ሁሉ ከራሱ ሳይሆን ከእግዚአብሔር ቸርነት እንደሆነለት የሚገነዘብ ሰው ነው። በእግዚአብሔር የሚታመን ሰው ለቀሪውም ዘመን ቢሆን በቀደመ ልምዱ ላይ ሳይደገፍ፤ በአውቀቱና በችሎታው ላይ ልቡን ሳያሳርፍ በእግዚአብሔር ተማምኖ ለየዕለቱ የእርሱን ጸጋ እየጠየቀ የሚራመድ ሰው ነው።

በእግዚአብሔር መታመን በእያንዳንዱ ደቂቃና ሲኮንድ እንደምናደርገው መተንፈስ ማለት ነው። ከጥቂት ሲኮንዶች በፊት ወደ ውስጥ ባስገባነው አየር ላይ ታምነን በቀጣይ የምናደርገውን

¹⁹ «There is nothing in us that allows us to claim that we are capable of doing this work. The capacity we have comes from God» GNB, «By ourselves we are not qualified in any way to claim that we can do anything. Rather, God makes us qualified», GW.

መተንፈስ እናቆምም። ያኛውን በዚያን ጊዜ ተነፈስነው፤ በጤንነት አቆየን፤ በጥንካሬ አስኬደን፤ እስከ አሁንም ቆየን። አሁን ደግሞ የምንተነፍሰው ለአሁኑ ጊዜ በሕይወት ለመቆየትና ለሚቀጥለውም ጊዜ እንዲያደርስን ነው። ይህም በመሆኑ ሳንባችን አዲስ አየር ይቀበላል። በእግዚአብሔር የሚታመንም ሰው እንዲሁ ነው። ትናንት በተተነፈሰው እንደማይቆይ ሁሉ በእግዚአብሔር መታመንም - በየሰዓቱና በየደረጃው እግዚአብሔርን ተስፋ አድርጎ፤ በእርሱ ተደግፎ መጓዝ ነው። በእግዚአብሔር መታመን ለአሁኑ ነው፤ ለዛሬ ነው።

እግዚአብሔር በእርሱ በሚታመን ሰው ደስ ይለዋል። በዕብ 11 የተዘረዘሩት የእምነት አርበኞች በእግዚአብሔር የታመኑ፤ የሰጠውን ተስፋ ይፈጽማል ብለው እርሱን የጠበቁ ናቸው። እነዚህ የእምነት አባቶች እግዚአብሔርን ደስ ያሰኙ ናቸው። «ያለ እምነትም ደስ ማሰኘት አይቻልም» (ዕብ 11:6)።

ሐ. ስለ ጥበብ

መሪዎች ኃላፊነታቸውን በአግባቡ ለመወጣት ጥበብ ያስፈልጋቸዋል። ከፋና መልካም በሆነው መካከል መለየት የሚቻለው እግዚአብሔር በሚሰጠው ጥበብ ነው። የጌታ ቃል «ከእናንተ ግን ማንም ጥበብ ቢጎድለው ሳይነቅፍ በልግስና ለሁሉ የሚሰጠውን እግዚአብሔርን ይለምን» (ያዕ 1:5) እንደሚል እግዚአብሔር ጥበብን ይሰጣል (ምሳሌ 2:6)።

ጥበብኛው ሰሎሞን ንጉሥ በሆነ ጊዜ ስለ ራሱ ረጅም እድሜ፤ ብልጽግና ወይም ክብር ወይም መፈራትን ሳይሆን የጠየቀው «በሕዝብህ ላይ መፍረድ ይችል ዘንድ መልካሙንና ከፋውንም ይለይ ዘንድ ለባሪያህ አስተዋይ ልብና ስጠው» (1ነገ 3:9) በማለት የሚያስተዳድርበትን ጥበብ እና ማስተዋል ነበር። በዚህ ጸሎት

እግዚአብሔርን ደስ አሰኘው እግዚአብሔርም ለሰሎሞን «...ጥበበኛና አስተዋፅኦ ልቡና ሰጥቼሃለሁ» (1ነገ 3:12)። እንዲሁም ያልለመነውንም ባላጠግነትና ክብር ሰጠው። የሰሎሞን ጸሎትና የእግዚአብሔርን ደስታ የሚያስተምረን አንድ ትልቅ ቁም ነገር አለ። ይኸውም ወደ መሪነት የሚመጡ ሰዎች ትክክለኛውን ፍርድ አመራር ለሕዝቡ እንዲሰጡ ከላይ ከእግዚአብሔር ጥበብን ይለምኑ ዘንድ ነው።

ጥበብንና ማስተዋልን ከእግዚአብሔር የሚለምን ሰው የሕይወቱ ትኩረት ወይም ዓላማ እግዚአብሔር ደስ የሚለውን ለማድረግ የቆረጠ፤ ጽድቅን የሚወድ ነው። በመንገዱ በሚያደርገው፤ በእርምጃው ሁሉ የእግዚአብሔር ሀሳብ ያለበትን ለማድረግና እግዚአብሔርንም ደስ ለማሰኘት የጥንቃቄ እርምጃ የሚረመድ ሰው ነው። እንዲህ ዓይነት ሰው አስቀድሞ የእግዚአብሔርን መንግሥቱንና ጽድቁን የሚፈልግ ሰው ነው። እግዚአብሔር ደግሞ ለእንዲህ ዓይነቱ ሰው ምንም አይነት ልብም (ማቴ 6:33)። እንዲሁም እንዳለው «በሕይወቱ ቀዳሚ ሊሆን የሚገባውን ነገር ቀዳሚ ያደረገ ሰው ተከታዮቹ ነገሮች ሁሉ ይጎርፉለታል። ነገር ግን ተከታዩን ነገር በሕይወቱ ያስቀደመ ሰው ቀዳሚውንም ነገር አያገኝም፤ እንዲሁም ተከታዩም ነገር አይሞላለትም።»²⁰

«የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን መፍራት ነው» ተብሎ እንደ ተጻፈ። ጥበብ መጀመሪያውን እግዚአብሔርን በመፍራት ይጀምራል። በዚሁም ያድጋል። ለሁልጊዜም እግዚአብሔርን መፍራት ጥበብ ነው። ስለዚህ አስተዋይና ጥበበኛ መሪ፤ ትልቅ መሪ ለእግዚአብሔር ያለው ቦታ እጅግ ከፍተኛ የሆነ

²⁰ «When we pursue first things first, the second things are thrown in; when we pursue second things first, we not only miss out on the first things, but we also miss the fullness of the second things.» The Leadership Bible, p.393.

እግዚአብሔርንም የሚወድና እርሱን ሁልጊዜ የሚፈራ መሆን አለበት። ይህ ከፍተኛ የባሕርይ መገለጫ ነው።

እግዚአብሔርንም የሚፈራ ሰው ከሰነፍ ሰው የተለየ ነው። ሰነፍ ሰው ጥበብ የነደለው ሰው ነው። በመሪነት ቦታ ለረጅም ዘመን የቆዩ ሰዎች ለብዙ ጊዜ በኃላፊነት ላይ የቆዩ ሰዎች ከፈጸሟቸው በርካታ ስህተቶች እየተማሩና እየሻሻሉ ከአዲስ ጀማሪዎች ይልቅ የተሻለ ይመራሉ። ሆኖም አንዱ እንዳለው «...ደካማ የሆኑ ውሳኔዎችን በማድረግ ከስህተቱ ጥበብን ያገኘ ሰው አስቀድሞ ትክክለኛውን ጥበብ ከሚፈልግ ሰው ያነሰ ነው።»²¹

2.4 በመንፈስ መመላለስ

በመንፈስ መመላለስ አሮጌውን ሰው የማስወገድና አዲሱን ሰው የመልበስ ሁለት ክፍሎችን በአንድ ላይ የያዘ ነው የመንፈስ ፍሬ ነው (ገላ 5:22)።

አሮጌውን ሰው ማስወገድ ይህን ዓለም አለመምሰልና የሥጋን ፈቃድ አለማድረግ ነው። «እንግዲህ በምድር ያሉቱን ብልቶቻችሁን ግደሉ፤ እነዚህም ዝሙትና ርክሰት ፍትወትም ከፋ ምኞትም ጣኦትም ማምለክ የሆነ መገምገም ነው» (ቆላ 3:5)። ደግሞም «እንደ ሥጋ ፈቃድ ብትኖሩ ትሞቱ ዘንድ አላችሁና፤ በመንፈስ ግን የሰውነትን ሥራ ብትገድሉ በሕይወት ትኖራላችሁ»

²¹ «Wisdom can and often is the end result of long experience in the leaders field of expertise. But the leader who gets wisdom by making poor decisions and learning from them is much further behind than the leader who seeks the right kind of wisdom from the start», The Leadership Bible, p.739.

(ሮሜ 8:13):: እንዲሁም በመንፈስ መመላለስ ከፉን በመጸየፍ ከበን ነገር ጋር መተባበር ነው (ሮሜ 12:9):: ከፉውን በመልካም ማሸነፍ እንጂ በከፉ አለመሸነፍ ነው (ሮሜ 12:21)::

አዲሱን ሰው መልበስ ደግሞ በተወገደው ከፉ በሆነው በአሮጌው ባሕርይ ምትክ ጽድቅና ቅድስና የሆነውን ባሕርይ መልበስ ነው:: «ፊተኛ ኑሮአችሁን እያሰባችሁ እንደሚታልል ምኞት የሚጠፋውን አሮጌውን ሰው አስወግዱ፤ በእእምሮአችሁም መንፈስ ታደሱ፤ ለእውነትም በሚሆኑ ጽድቅና ቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረውን አዲሱን ሰው ልበሱ» (ኤፌ 4:21-24) እንደሚል::

ከመሪነት ጋር በተያያዘ በመንፈስ በሚመላለስ ሰው ሕይወት ከሚገለጡ ዋና ባሕርያት ጥቂቱን እንመለከት::

ሀ. ፍቅር

እውነተኛ የሕይወት ለውጥ የሚጀምረው ፍቅር የሆነውንና አስቀድሞ የወደደንን፤ እግዚአብሔርን በመውደድ ነው:: «እግዚአብሔር ፍቅር ነው፤ በፍቅር የሚኖር በእግዚአብሔር ይኖራል እግዚአብሔርም በእርሱ ይኖራል» (ዮሐ 4:16):: እንዲሁም «ፍቅር የሌለው እግዚአብሔርን አያውቅም እግዚአብሔር ፍቅር ነውና» (ዮሐ 4:8):: ይህ የእግዚአብሔር የማንነቱ መገለጫ የሆነው ፍቅር በእግዚአብሔር ልጆች ሁሉ ሊኖርና ሊገለጽ የሚገባው መለኮታዊ ባሕርይ ነው::

በክርስቲያኖች ውስጥ ፍቅር የሚመነጨው በመንፈስ ቅዱስ ነው:: «...በተሰጠንም በመንፈስ ቅዱስ የእግዚአብሔር ፍቅር በልባችን ስለ ፈሰሰ ተስፋ አያሳፍርም» (ሮሜ 5:5)፤ እንዲሁም «በመንፈስ ስለሚሆን ስለ ፍቅራችሁ» (ቆላ 1:8) እንደሚል:: ስለዚህ ዳግመኛ

በተወለደ ሰው ሕይወት መንፈስ ቅዱስ ከሚያፈራው ፍሬ አንዱ ፍቅር ነው:: «የመንፈስ ፍሬ ግን ፍቅር፤ ደስታ፤ ሰላም፤ ትዕግሥት፤ ቸርነት፤ በጎነት፤ እምነት፤ የውሃት፤ ራስን መግዛት ነው» (ገላ 5:22)::

ፍቅር የሚገለጸው እግዚአብሔርን በመታዘዝና እንደ ፈቃዱ በመኖር ነው:: «እንደ ትዕዛዛቱም እንሄድ ዘንድ ይህ ፍቅር ነው (2ዮሐ 6)፡፡ ስለዚህ ፍቅር ማለት በክርስቶስ መኖር (ዮሐ 15:10)፤ ለክርስቶስ መታዘዝ፤ ቃሉን መጠበቅ ነው (ዮሐ 2:5)፡፡

የክርስቲያን መሪ ቀዳሚው ተልእኮ አስቀድሞ የወደደውን አምላኩን እግዚአብሔርን መውደድ ነው:: ለሚሠራው ሥራና አገልግሎት ሁሉ አንቀሳቃሽ ሞተሩ የክርስቶስ ፍቅር መሆን ይኖርበታል:: ለምን ትሰራዋለህ? ለምን ታገለግላለህ? ለምን የመሪነትን ኃላፊነት ተረክብህ? ለሚለው ጥያቄ ሁሉ ቀዳሚውና ትክክለኛው መሆን ያለበት መልስ እግዚአብሔርን መውደድ የሚለው ነው::

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የበሉይ ኪዳንን ሕጎች ሁሉ እግዚአብሔርን መውደድና ባልንጀራን መውደድ በማለት ወደ ሁለት አጠቃላላቸው:: «ከእነዚህ የምትበልጥ ሌላ ትዕዛዝ የሌለው» (ማር 12:31) አለ:: ባልንጀራን መውደድ የሕግ ፍጻሜ (ማጠቃለያ) ነው:: ስለዚህ ፍቅር ያለው ሰው ባልንጀራውን ይወዳል፤ ለእርሱ መልካም ያስባል፤ ራሱንም ለሌላው ይሰጣል:: ይህ ባሕርይ ከክርስቲያን መሪ ይጠበቃል::

እግዚአብሔርን ለሚወድ ሰው የተሰጠውን ኃላፊነት በትጋት እንዲወጣ የሚቀሰቅሰውና የሚያበረታው የክርስቶስ ፍቅር ነው:: ክርስቶስን በመውደድ የተሰራ መንፈሳዊ አገልግሎት በእግዚአብሔር ፊት ዋጋ ያለውና የከበረ ነው:: ክርስቶስን የሚወድ

አብረውት የሚያገለግሉትንም ይወዳል። ስለዚህ መሪዎች ይህን የፍቅር ባሕርይ መጠበቅና ማሳደግ አለባቸው።

ለ. መቀደስ

«እኔ ቅዱስ ነኝና ቅዱሳን ሁኑ ተብሎ ስለ ተጻፈ የጠራችሁ ቅዱስ እንደ ሆነ እናንተ ደግሞ በኑሮአችሁ ሁሉ ቅዱሳን ሁኑ» (1ጴጥ 1:15-16) እንደሚል መሪ ሌሎችን በምሳሌነት የሚመራ እንደ መሆኑ የእግዚአብሔር የሆነውን የቅድስና ባሕርይ በሕይወቱ መግለጽ ይጠበቅበታል።

ቅድስና ከዓለም ማለትም ከሥጋ ምኞት፤ ከዓይን አምሮትና ስለ ገንዘብ ከሆነ መመካት (1ዮሐ 2:15) በመለየት፤ የኢየሱስ ክርስቶስን መልክ በመምሰል ማደግና (ሮሜ 8:29) የመለኮት ባሕርይ ተካፋይ መሆን ነው (ዕብ 12:10፤ 1ጴጥ 2:11፤ 2ጴጥ 1:4)። ስለዚህ መቀደስ መለየትንና እግዚአብሔርን መምሰልን ያጠቃልላል።

ሙሴ «በምድርም ፊት ካለው ሕዝብ ሁሉ እኔና ሕዝብህ የተለየን እንሆን ዘንድ አንተ ከእኛ ጋር ካልወጣህ፤ እኔና ሕዝብህ በአንተ ዘንድ ሞገስ ማግኘታችን በምን ይታወቃል?» (ዘጸ 33:16) በማለት እንደ ጸለየ ክርስቲያን ከምድር ካለው ሕዝብ ሁሉ ለእግዚአብሔር የተለየ ነው። ይህም የእግዚአብሔርን መለኮታዊ ባሕርይ በመካፈል፤ ክርስቶስን በመለየት የክብር ዕቃ መሆን ነው (2ጢሞ 2:21)። መለየት በእግዚአብሔር ፊት አመጽ በሆነ ነገር አለመተባበር እንዲሁም «ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመዱ፤ ጽድቅ ከዓመፅ ጋር ምን ተካፋይነት አለውና? ብርሃንም ከጨለማ ጋር ምን ጥበረት አለው? ክርስቶስን ከቤልሆር ጋር ምን መስማማት አለው? ወይስ የሚያምን ከማያምን ጋር ምን ክፍል አለው?» (2ቆሮ 6:14-15) ነው።

እንዲሁም በክርስቲያናዊ መሪነት አገልግሎት በእግዚአብሔር ዓይን ቅዱስ የሆነውን ርኩስ ከሆነው መለየትና ለሕዝቡ ማስታወቅ ይጠበቃል። በሕዝቅኤል ዘመን «ካህናቶችዎም ሕጌን በድለዋል ቅድሳቱንም አርከሰዋል፤ ቅዱስ በሆነና ቅዱስ ባልሆነ መካከልም አልለዩም፤ በንጹሕና በርኩስ መካከል ያለውን ልዩነት አላስታወቁም...» (ሕዝ 22:26) በማለት በሕዝቡ መሪዎች ላይ እግዚአብሔር ተቆጥቶ ነበር።

መቀደስ እግዚአብሔርን በመፍራት ይገለጣል። ክርስቲያን እግዚአብሔርን የሚፈራው ስለ ታላቅነቱና አስፈሪነቱ ብቻ ሳይሆን ስለ አባትነቱና ስለ ፍቅሩ ነው። አጋንንት እግዚአብሔርን ይፈሩታል (ያዕ 2:19)። አዳምና ሔዋንም ኃጢአት ባደረጉ ጊዜ ፈርተው ተሸሸጉ (ዘፍ 3:8-10)። ክርስቲያን መሪ ግን እግዚአብሔርን የሚወድና መውደዱን በማክበር በሆነ ፍርሃት የሚገልጽ ነው። እግዚአብሔርን ከመውደድ የተነሣ የሚመጣው ፍርሃት እርሱ የሚወደውን እንድንወድ የሚጠላውንም እንድንጠላ ያደርጋል። እግዚአብሔር ኃጢአትን ይጠላል (ዕን 1:13)።

ሐ. መስጠት

ራስን ለእግዚአብሔር መስጠት የመቀደስ ክፍል ነው። የመስጠት ዓላማ ራስን ከእግዚአብሔር ባሕርይ ጋር የሚስማማና እርሱ የሚቀበለው መሥዋዕት አድርጎ ለማቅረብ ነው። ራስን ለእግዚአብሔር ማቅረብ እርሱ ለፈቃዱ የሚጠቀምበት ዕቃ ለመሆን መስጠት ነው። ይህም የእግዚአብሔር የሆነውን ለማድረግ የእግዚአብሔር ፈቃድ በሕይወቱ ይፈጸም ዘንድ የሚመርጥ ሰው ባሕርይ ነው።

ኢያሱ «... እኔና ቤቴ ግን እግዚአብሔርን እናመልካለን» (ኢያሱ 24:15) በማለት ምርጫውንና ውሳኔውን በሕዝቡ ፊት እንዳሳወቀ፤ መሰጠት በሕይወት ምርጫን ማድረግንና መወሰንን ይጠይቃል። መሪ በርካታ ሕዝብ በተቃራኒ ሁኔታ ውስጥ እንኳን ቢገኝ እርሱ ግን በማዕበሉ ሳይወሰድ የእግዚአብሔር የሆነውንና ጽድቅ ያለበትን ነገር በመምረጥ ለብቻውም ቢሆን ጨክኖ አምላኩን ለመከተል የሚወስን ሰው ነው።

ሰው ራሱን የሚሰጥበት ብዙ ጉዳይ ሊኖር ይችላል። በክርስቲያናዊ መሪነት ግን ራሱን መስጠት የሚያተኩረው እግዚአብሔርን በመከተልና ፈቃዱን በማድረግ ላይ ነው። ስለዚህ ዋና ጥያቄ የሚሆነው መሪው ራሱን ወይም ጊዜውን የሰጠበት ዓላማ ምንድነው? የሚል ይሆናል። ራሱን የሰጠው ለእግዚአብሔር ፈቃድ ነው? ወይስ በአገልግሎቱ ምክንያት ለሚያገኘው ጥቅምና መኖሪያ?

ለእግዚአብሔር መስጠት ያለው ሰው በሕይወቱ የእግዚአብሔር ፈቃድ የሆነው እንዲፈጸም የሚወድና ሥልጣንም የማያታልለው ሰው ነው። የንጉሥ ልጅ ከአባቱ በኋላ ዙፋኑን ለመቀበል እንደሚፈልግ የታወቀ ሆኖ ሳለ ዮናታን ግን የተለየ ሰው ነበረ። የሳቦል ልጅ በመሆኑ በአሥራኤል ላይ የሚነግሠው እርሱ እንደሚሆን ቢገምትም የእግዚአብሔር ፈቃድ ግን ዳዊት እንዲነግሥ መሆኑን በመረዳቱ «በታው ለኔ ይገባኛል» በማለት ከዳዊት ጋር ጠብ አልፈጠረም። ይልቁንም ዳዊትን ወደደው። ዳዊት በሳቦል በተሰደደ ጊዜ ጓደኛ የሆነው ዮናታን ነበር። ዮናታን በጓደኝነቱም ጸና።

ራሱን ለእግዚአብሔር የሚቀድስና ሰውነቱን የሚያቀርብ ሰው የኢየሱስ ክርስቶስን ጌታነት በሕይወቱ የተቀበለ ሰው ነው። ሰውነቱን ለእግዚአብሔር የሚያቀርብ ሰው የራሱን ፈቃድና ምኞት

የተወና መልካምና በጎ የሆነውን የእግዚአብሔር ፈቃድ በራሱ ሕይወትና አገልግሎት ለመከተል የወሰነ ሰው ነው። መሰጠት ላመኑበት መጽናትና ለሥጋ ምኞቶች አለመታለል ነው።

መ. ራስን መግዛት

ራስን መግዛት የሚለው ሐረግ ሒንክራትያ ከሚል የዕብራይስጥ ቃል የተገኘ ሲሆን ትርጉሙ ጥንካሬ እንደ ማለት ነው። ራስን ለመቆጣጠር፤ የራስን ፍላጎትና ስሜት በራስ ለማስተዳደር የመቻል አቅምን ያመለክታል። ስለዚህ በመጽሐፍ ቅዱስ ራስን መግዛት ማለት የእግዚአብሔርን የተገለጠ ፈቃድ ለማድረግ ራስን ዲሲፕሊን ማድረግ ነው ተብሎ ሊተርጎም ይችላል።

ዮሴፍ ራሱን የገዛ ሰው ምሳሌ ነው። የሚያደርገውን ሁሉ እግዚአብሔርን በመፍራት ስለሚያደርግ ሕንዴት ይህን ትልቅ ክፉ ነገር አደርጋለሁ? በእግዚአብሔር ፊት እንዴት ኃጢአትን አሠራለሁ? ሲል (ዘፍ 39:7-9)። ጳውሎስም ሰውነቱን እንዴት እንደሚገዛ ሲናገር «የሚታገልም ሁሉ በነገር ሁሉ ሰውነቱን ይገዛል፤ እነዚያም የሚጠፋውን አክሊል ሊያገኙ ነው። እኛ ግን የማይጠፋውን። ስለዚህ እኔ ያለ አሳብ እንደሚሮጥ ሁሉ እንዲሁ አልሮጥም። ነፋስን እንደሚጎሰም ሁሉ እንዲሁ አልጋደልም፤ ነገር ግን ለሌሎች ከሰበከሁ በኋላ ራሴ የተጣልሁ እንዳልሆን ሥጋዬን እየጎሰምሁ አስገዛዋለሁ» (1ቆሮ 9:27) ይላል።

በሌላም በኩል ራስን መግዛት ሲያቅት ሔዋን የተከለከለውን ፍሬ በላች (ዘፍ 3:6)፤ ዳዊት ወደ ቤርሳሴህ ገባ (2ሳሙ 11:2-4)፤ አካን እርም የሆነውን ወስዶ በድንኳኑ ውስጥ ሸሸገ (ኢያ 7:21)።

የመጨረሻው ዘመን አንዱ ምልክት ሰዎች «ራሳቸውን የማይገዙ» (2ጢሞ 3:1-5) የመሆናቸውን ያህል ራስን መግዛት ለቤተ

ክርስቲያን መሪነት ከሚፈለጉ ባሕርያት መካከል አንዱ ነው (ቲቶ 1:8)። ራሳቸውን የሚገዙ መሪዎች ለሌሎች ምሳሌ ይሆናሉ። ራስን መግዛት ራስን በማስተዳደር፤ በመንፈስ በመመላለስ በመቀደስና በመሰጠት ይገለጣል። ይህን በቅደም ተከተል ባጭሩ እንመለከታለን።

ሠ. ራስን ማስተዳደር

ሌላን ሰው ለመምራት የሚያስብ ሰው አስቀድሞ ራሱን ማስተዳደር መቻል አለበት። ራስን ማስተዳደር ለተሰጠው ጊዜ፤ እውቀትና ሀብት ጥሩ አስተዳደሪ (ስቴዋርድ) መሆን ነው። ይህም በተሰጠው ነገር እግዚአብሔር እንዲሰራ የሚፈልገውን እርሱን በሚያከብር ሁኔታ መስራት ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ የኤፌሶንን ሰዎች «እንግዲህ እንደ ጥበበኞች እንጂ ጥበብ እንደሌላቸው ሳይሆን እንዴት እንድትመላለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ፤ ቀኖቹ ከፋዎች ናቸውና ዘመኑን ዋጁ። ስለዚህ የጌታ ፈቃድ ምን እንደ ሆነ አስተውሉ እንጂ ሞቶች አትሁኑ» (ኤፌ 5:15-17) በማለት እንደሚመክራቸው ዘመኑን በማወቅ ጊዜን መዋጀትና በእግባቡ መጠቀም ጥበበኛ መሆን ነው።

ራስን ማስተዳደር አንደበትን በመቆጣጠር ይገለጣል። ቃሉ እንደሚናገር «አንደበቱን ሳይገታ ልቡን እያሳተ እግዚአብሔርን የሚያመልክ የሚመስለው ማንም ቢኖር የእርሱ አምልኮ ከንቱ ነው» (ያዕ 1:26)። ንጉሥ ዳዊት «በአንደበቱ እንዳልስት መንገዴን አጠብቃለሁ፤ ኃጢአተኛ በፊቴ በተቃወመኝ ጊዜ በአፌ ላይ ጠባቂ አኖራለሁ አልሁ» (መዝ 39:1)። እንዲሁም ጠቢቡ ሰሎሞን «በቃል ብዛት ውስጥ ኃጢአት ሳይኖር አይቀርም፤ ከንፈሩን የሚገታ ግን አስተዋይ ነው» (ምሳ 10:19) ይላል። ራስን ማስተዳደር የትዕግሥተኝነት መግለጫ ነው። «ትዕግሥተኛ ሰው ከኃይል ሰው ይሻላል፤ በመንፈሱም ላይ የሚገዛ ከተማ ከሚወስድ ይበልጣል»

(ምሳ 16:32)። በተጨማሪም «ለትግሥተኛ ሰው ብዙ ማስተዋል አለው፤ ቀጣጡ ግን ስንፍናውን ከፍ ከፍ ያደርጋል» (ምሳ 14:29)።

2.5 ትሕትና

ትሕትና የክርስቲያናዊ መሪ ዋና ባሕርይ ነው። ትሕትናን ከጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሕይወት እንማራለን። በፊሊ 2:5-8 ባለው ክፍል ጌታ ኢየሱስ፡-

- የባሪያን መልክ እንደወሰደ (7)፤
- ለእግዚአብሔር እንደታዘዘ (8)፤

እግዚአብሔርም በጊዜው ከፍ ከፍ እንዳደረገው (9) እናነባለን።

ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክ ነው። ከድንግል ማርያም በተወለደ ጊዜ ከብሩን ትቶ የባሪያን መልክ ያዘ። የሚያድነውን ሰው ለመምሰል ራሱን ዝቅ አደረገ። ይህ ታላቅ ትሕትና ነው። በሰው ደረጃ አንኳን ከፍ ባለ ሥልጣን ላይ ያለ ሰው ካለበት ደረጃ ራሱን ዝቅ ሲያደርግ ያስገርማል!! አምላክማ ሰው ሲሆን ምን ያህል ራስን ማዋረድ ነው?

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የአባቱን ፈቃድ ለማድረግ ወደ ምድር መጣ። ለመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ። ከዚህ መከራ በኋላ እግዚአብሔር ደግሞ እርሱን ከፍ ከፍ አደረገው። ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔር ከፍ አስኪያደርገውና «በቀኝ ተቀመጥ» እስከሚለው ድረስ ራሱን ያላከበረ ትሕት መሪ ነው (ማር 14:36፤ ሐዋ 5:29-32)።

ሰማይ ዙፋኑ፤ ምድርም የእግሩ መረገጫ የሆነ እጅግ ታላቅ አምላክ ትሕታንን ያከብራል። ቃሉ «ሰማይ ዙፋኑ ነው ምድርም የእግራ መረገጫ ናት፤... ወደዚህ ወደ ትሕት መንፈሱም ወደ ተሰበረ

በቃሌም ወደሚንቀጥቀጥ ሰው እመለከታለሁ» ይላል (ኢሳ 66:1-2)። እንዲሁም «ለዘላለም የሚኖር ስሙም ቅዱስ የሆነ ከፍ ያለው ልዑል እንዲህ ይላል፡- የተዋረዱትን ሰዎች መንፈስ ሕያው አደርግ ዘንድ የተቀጠቀጠውንም ልብ ሕያው አደርግ ዘንድ የተቀጠቀጠና የተዋረደ መንፈስ ካለው ጋር በከፍታና በተቀደሰ ሥፍራ እቀመጣለሁ» ይላል (ኢሳ 57:15)። እርሱ ሰውን መመልከቱን፤ መንፈሱ የተሰበረን ሰው መፈለጉንና እንዲህ ዓይነቱንም በከፍታና በተቀደሰ ሥፍራ ከእርሱ ጋር እንደሚያስቀምጠው ይናገራል።

ትሑት ሰው ከእግዚአብሔር ምሕረትንና ጸጋን የሚጠይቅ ሰው ነው። «... ከኃይለኛው ከእግዚአብሔር እጅ በታች ራሳችሁን አዋርዱ» (1ጴጥ 5:6) እንደሚል እንዲህ ዓይነት ሰው ከእግዚአብሔር ለመማር ራሱን የሚያዘጋጅ ሰው ነው። በአንፃሩ ትዕቢት ራስን ከፍ አድርጎ መቁጠርና ስለ ራስ የሚኖር የተሳሳተ ግምት ነው። የተከናወኑ ሥራዎች ከራስ ጥረትና እውቀት የተነሣ እንደተከናወኑ አድርጎ መቁጠር ነው። ሆኖም መጽሐፍ ቅዱስ መልካም ነገር ሁሉ ከእግዚአብሔር እንደሚመጣ አስረግጦ ይናገራል። ሰው ያለው ሁሉ የተቀበለው ሆኖ ሳለ ከራስ የመነጨ ወይም በራስ ጥረት የተገኘ እንደሆነ መቁጠር ትዕቢትን ማሰብ ነው። መጽሐፍ «ያልተቀበልኩት ምን አለ?» (1ቆሮ 4:7) ብሎ ይጠይቃልና። እንግዲያውስ «ይህ አለን ወይም ይህን እኛ አደረግነው» የምንለው መልካም ነገር ሁሉ የተቀበልነው ስለሆነ ልንታባይበት እንደማይገባን ያስጠነቅቀናል።

ትሑትና ሌላው ሰው ከእርሱ እንደሚሻል አድርጎ መቁጠርንም ይጨምራል (ፊሊ 2:3-4)። በምሳ 25:27 «ብዙ ማር መብላት መልካም አይደለም እንዲሁም የራስን ክብር መፈላለግ አያስከብርም» እንደሚል የራስን ክብር መፈላለግ ብዙ ማር እንደ መብላት ነው። ማር ምንም ያህል ጣፋጭ ቢሆን ሲበዛ ግን

ያሳምማል። እንዲሁም የራስን ክብር መፈላለግ ያስታብያል። የራስን ክብር በመፈላለግ መሥራት ሕመም ላይ ይጥላል።

ትሑትና በተለምዶ እንደሚነገረው «ሰላምተኛነት/ ሰውን ሰላም ባይ መሆን» ማለት አይደለም። ውጫዊ ትሑትና በሰዎች መካከል ለመቀበል ሰላምተኛ መስሎ መታየት አይደለም። ሰላምተኛነት ጥሩ ቢሆንም ትሑትና እግዚአብሔርን መፍራትና ያለ እርሱ ምንም ማድረግ አለመቻልን መረዳት ነው። በሰው ፊት ብቻ ትሑት መስሎ በእግዚአብሔር ዘንድ ትዕቢተኛ መሆን ይኖራልና።

አብዛኛውን ጊዜ በልብ ውስጥ ያለ ትዕቢት የሚገለጠው ሰው ብዙ ሥልጣን ሲይዝ፤ በሥራው መከናወን ሲያገኝና ስሙም መታወቅ ሲጀምር ነው። ለምሳሌ ናቡከደናዖር «ይህች እኔ በጉልበቴ ብርታት ለግርማዬ ክብር ያሠራኋት ታላቂቱ ባቢሎን አይደለችም?» (ዳን 4:30) ብሎ ተናገረ። «ቃሉ ገና በንጉሡ አፍ ሳለ ድምፅ ከሰማይ ወደቀና ንጉሥ ናቡከደናዖር ሆይ መንግሥት ካነተ ዘንድ አለፈች» ተባለ። ናቡከደናዖር ብዙ መከናወንን ያገኘ ሰው ነው። ነገር ግን ራሱን ከፍ ማድረግ፤ ስለ ራሱ መናገር፤ መታባይ በጀመረ ጊዜ ከእርሱ በላይ ያለ እግዚአብሔር፤ በሰዎች መንግሥት ላይ የሚሰለጥን ልዑል እግዚአብሔር (4:25) በዚህም መንግሥት ላይ ትዕዛዝን አወጣ።

ይህ «እኔ ያደረኩት፤ የሠራሁት፤ ለክብሬ፤ ለግርማዬ» የሚለው አገላለጽ ብዙ ጊዜ መሪዎችን የሚፈታተን አገላለጽ ነው። ከመከናወን በኋላ ክብር፤ ዝና፤ ስም፤ «እኔ» ባይነት መሪዎችን የሚጥል አደገኛ ወጥመድ ነው። ለእግዚአብሔር ክብርን አለመስጠት መታባይ ነው። በሐዋ 12:20-23 እንደምናየው «ሄድድስም ሕዝቡን በተናገረ ጊዜ የእግዚአብሔር ድምጽ ነው የሰውም አይደለም ብለው ጮኹ፤ ለእግዚአብሔርም ክብር ስላልሰጡ ያን ጊዜ የጌታ መልአክ መታው፤ በትል ተበልቶ ሞተ»

ይላል። አንድን ሥራ «ከእኔ የተነሣ ሆነ፤ እኔ ያደረግሁት ነው» ብሎ መናገርና ለእግዚአብሔር ክብርን አለመስጠት መታበይ ነው።

ብዙ የአገልግሎት መከናወንን በሕይወቱ ያየ ሐዋርያው ጳውሎስ መልካም ነገርና መከናወን ሁሉ ከእግዚአብሔር እንደ ሆነ ጠንቅቆ ያውቅ ነበር። በ2ቆሮ 3፡5 «በቃታችን ከእግዚአብሔር ነው እንጂ በገዛ እጃችን እንደሚሆን እንዳችን እንኳ ልናስብ ራሳችን የበቃን አይደለንም»²² ብሎ ይናገራል። እንዲሁም ለአገልግሎት ስለ መሾሙ እግዚአብሔር ታማኝ አድርጎ ስለቆጠረው ስለዚህ ጌታን ያመስግናል (1ጢሞ 1፡12)። ትሑት መሪ መልካም ነገር ሁሉ ከእግዚአብሔር ጸጋ የተነሳ እንደሆነ የሚያውቅና በእግዚአብሔር የሚመካ ነው (መዝ 34፡2)፤ የሚሰራውንም ለራሱ ዝና የማይሰራ ሰው ነው።

2.6 ታማኝነት

ታማኝነት ማለት «ከግብዝነት የራቀ ሕይወትና የሰውን አለመፈለግ ነው» በሚል በሁለት ክፍለን እንመለከተው።

ሀ. ከግብዝነት የራቀ ሕይወት

ታማኝነት²³ ንግግርና ተግባር ተመሳሳይ የሆነበት ሕይወት ነው። የታማኝነት ተቃራኒ ግብዝነት ወይም ማስመሰል ነው። ጌታ

²² «By ourselves we are not qualified in any way to claim that we can do anything. Rather, God makes us qualified.» GW.

²³ Integrity. Dictionary definition of integrity is:- 1: firm adherence to a code of especially moral or artistic values: INCORRUPTIBILITY 2: an unimpaired condition: SOUNDNESS 3: the quality or state of being complete or undivided: COMPLETENESS. Synonyms- HONESTY.

ኢየሱስ ክርስቶስ «ጻፎችና ፈሪሳውያን በሙሴ ወንበር ተቀምጠዋል፤ ስለዚህ ያዘዟቸውን ሁሉ አድርጉ ጠብቁትም፤ ነገር ግን እየተናጉ አያደርጉትምና እንደ ሥራቸው አታድርጉ» (ማቴ 23፡2) አለ። ጻፎችና ፈሪሳውያን ሕግ አዋቂዎች፤ የሕግም አስተማሪዎች ናቸው። ሆኖም የሚናገሩትን ራሳቸው አያደርጉትም፤ የሚያዙትን ራሳቸው አይፈጽሙትም። ስለዚህ ንግግራቸው ከተግባራቸው፤ ትምህርታቸው ከሕይወታቸው የተቃረነ ነው።

እንደዚህ የተቃረነ ኑሮ የሚናገሩትን ጻፎችና ፈሪሳውያን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ግብዞች ይላቸዋል (13፡16፤ 23፤ 25፤ 27፤ 29)። ግብዝ አስመሳይ ነው። የሚያደርገውና የሚያምነው የተለያየበት ነው። በሰው ዘንድ ጻድቅ መስለው ይታያሉ፤ በውስጥ ማንነታቸውና ኑሮአቸው ግን ተቃራኒ ልምምድ ያላቸው ናቸው። ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፡-

- ከባድና አስቸጋሪ ሸክም ተብትበው በሰው ትከሻ ላይ የሚጭኑ እነርሱ ግን በጣታቸው እንኳን ሊነኩት የማይወዱ ናቸው (4)።
- ለሰውም እንዲታዩ ሥራቸውን ሁሉ ያደርጋሉ (5)። ትኩረታቸው በእግዚአብሔር ፊት መታየት ሳይሆን በሰው ፊት የከበሬታን ሥፍራ ማግኘት፤ በክብር መጠራት ነው። ራሳቸውን በራሳቸው ከፍ የሚያደርጉ ናቸው።
- ስለ መንግሥተ ሰማያት የሚያስተምሩ ናቸው። ነገር ግን መንግሥተ ሰማያት እነርሱ አይገቡም፤ የሚገቡትም እንዳይገቡ የሚከላከሉ ናቸው (13)።
- ጸሎትን ያስረዝማሉ። በጸሎት ርዝመት እያመካኙ የመበለቶችን ቤት የሚበሉ ናቸው (14)።
- በሕግ ስለ ትናንሽ ነገሮች እየተጠነቀቁ ዋና የሆነውን ነገር ግን የሚተው፤ የማያደርጉ ናቸው (23)።
- ትንኝን የሚያጠፉ፤ ግመልን የሚውጡ ናቸው (24)።

- በውጭ አምረው የሚታዩ በውስጥ ግን በኖራ የተለሱ መቃብሮች የሚመስሉ ናቸው (27)።
- ሰዎች ሲያዩላቸው በውጭ ጸድቃን መስለው የሚታዩ በውስጣቸው ግን ግብዝነትና አመጸኝነት የሞላባቸው ናቸው (28)።
- በቀደሙት ዘመናት ስለተሰደዱት ጸድቃን፤ ነቢያት የሚያዝኑ «እኛ እንዲህ አናደርግም ነበር» እያሉ የሚናገሩ ነገር ግን በራሳቸው ዘመን ያሉ ነቢያትን የሚያሳድዱ ናቸው (29-36)።

እነዚህ ጸፎችና ፈራሳውያን በጊዜያቸው የሃይማኖት መሪዎች፤ አለቆች ናቸው። ነገር ግን ጌታ እነዚህን «እውሮች መሪዎች» ይላቸዋል (16፤19፤26)። እውር መሪ፡- በመሪነት ቦታ ላይ ያለ ግብዝ ሰው ነው። እውር መሪ የሚናገረው ትክክል የሆነ (ማለትም ከቃሉ የተወሰደ) ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ራሱ በተግባር የማይፈጽመውና በምሳሌነት የማይኖረው ነው። ዕውር መሪ የመጽሐፍ ቅዱስ ዋና መልእክት ጽድቅ፤ ምሕረት፤ አግዚአብሔርን መፍራት መሆኑን በመዘንጋት በውጫዊውና ጥቃቅን በሆኑት ላይ የሚያተኩር ነው።

ግብዝነት ያልሆኑትን ሆኖ ለመታየት መሞከር ነው። ግብዝ የሆኑ ሰዎች የሚያደርጉትን የሚያደርጉበት ዋና ዓላማ በሰዎች ዘንድ ከብር ለማግኘት ወይም «አንቱ» ለመባል ይሆናል። ጌታ ኢየሱስ በማቴ 6 ግብዞች ስለሚያደርጉት ሲናገር፡- ስጦታ ሲሰጡ (2)፤ ሲጸልዩ (5)፤ ወይም ሲጸሙ (16)፤ ለሰዎች ይታዩ ዘንድ (1)፤ በሰው ዘንድ ሊከበሩ (2)፤ ለሰው ይታዩ ዘንድ (5)፤ ለሰዎች ሊታዩ (16) ነው ይላል።

የሚጸሙት የሚጸልዩት ወይም ስጦታ የሚሰጡት በሰማያት ባለው እግዚአብሔር ዘንድ ዋጋ እንዲኖራቸው አይደለም። እንግዲህ

የግብዝ መሪዎች ባሕርይ ተከታዮችን ማብዛትና ተከታዮች እያደነቁቸው እንዲከተሏቸው ለማድረግ፤ ያልሆኑትን ሆኖ መታየት እና እውነተኛነት የሌለበት ሕይወት መኖር ነው። ስለሆነም እነዚህ ሰዎች በአንድ ሁኔታ ውስጥ አንድ ዓይነት ባሕርይን ያሳያሉ፤ በሌላ ሁኔታ ውስጥ ደግሞ ከቀደመው የተለየ ወይም የሚቃረን ይናገራሉ ማለት ነው። ተከታዮች ደግሞ ሰዎች ከሚናገሩት ይልቅ ተግባራቸውና ሕይወታቸውን ስለሚያዩ የበለጠም ለዚህ ዋጋ ስለሚሰጡ ውሎ አድሮ እነዚህ መሪዎች በሚመራቸው ሰዎች ፊት የተናቁ ይሆናሉ። አክብሮትን ከፈለጉት ሕዝብ አክብሮት ይነፈጋቸዋል።

ግብዝ ወይም እውር መሪዎች ባሉበት ቦታ እንኳን ቢሆን ተመሪዎች ወይም ምዕመናን የግብዞቹን ሕይወት ሳይመለከቱ የሚሏቸውን ሊፈጽሙ እንደሚገባ «ያዘዙአችሁን ሁሉ አድርጉ ጠብቁትም።» (ማቴ 23፡3) በማለት ጌታ ተናግሯል። መሪዎች የሚናገሩትን በተግባር የማይፈጽሙት ሆኖ ቢገኝም እንኳን ተመሪዎች ግን የተማሩትንና እውነት የሆነውን በተግባር ሊፈጽሙት እንደሚገባ ጌታ አዟል።²⁴

ሐዋርያው ጳውሎስ በእምነት ልጁ ለሆነው ለጢሞቴዎስ ሲጽፍለት፡- «ለራስህና ለትምህርትህ ተጠንቀቅ በእነዚህም ጽና ይህን ብታደርግ ራስህንም የሚሰሙህንም ታድናለህ» (1ጢሞ 4፡16) በማለት ይመክረዋል። ጢሞቴዎስ ወጣት መሪ ነው። በእምነት አባቱ የሆነው ሐዋርያው ጳውሎስ የሚያስገነዝበው ነገር በትምህርቱና በተግባሩ የጸና ሰው ማለትም ትምህርትንና ተግባርን አመሳስሎ የሚኖር ሰው እንዲሆንና በዚህም መጽናት እንዳለበት

²⁴ መሪዎች መልካም ምሳሌ ስላልሆኑላቸው ምዕመናን ሰበብ ሊያቀርቡ አይችሉም። ጌታን የሚተው ሰዎች አንዳንድ ጊዜ ሰበብ አድርገው የሚያቀርቡት «እከሌ የሚናገረውና የሚኖረው የተለየ (የተቃረን) ስለሆነ ነው» የሚል ነው። ይህ ምክንያት ተቀባይነት እንደማያገኝ ከዚህ ከፍል እንገነዘባለን።

ነው። ይህን ቢያደርግ ለራሱና ለሚሰሙት፤ ለሚያገለግላቸው፤ ለሚመራቸው መልካም እንደሆነ ይነግረዋል። የሚያስተምሩትን በተግባር መኖር ታማኝነት ነው።

ለ. የሰውን አለመፈለግ

አብዛኛውን ጊዜ የአንድን ሰው እውነተኛ ባሕርይ ሰዎች በይፋ መናገር የሚጀምሩት ያ ሰው ካለበት ሥልጣን ሲወርድ ወይም ሲሰናበት ነው። ያን ጊዜ ሰው በልቡ አምቆ የቆየውንና የታዘበውን፤ ውስጥ ውስጡን ሲያወራው የነበረውን ሁሉ በማፈዝና በመሳለቅ ይገልጠዋል።

ከልጅነቱ እስከ ሽምግልናው በመፍረድና በነቢይት ሲያገለግል የነበረው ሳሙኤል ራሱን በሕዝብ ፊት በማቅረብ «...ከሕፃንነቱ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ በፊታችሁ ሄድኩ፤ እነሆም በእግዚአብሔርና እርሱ በቀባው ፊት መስከፋቸዋል። የማንን በሬ ወሰድኩ? የማንን እህያ ወሰድኩ? ማንንስ ሸነገልኩ? በማንስ ላይ ግፍ አደረግሁ? ዓይኖቼንስ ለማሳወር ከማን እጅስ ጉብ ተቀበልኩ?» (1ኛው 12:1-7) ብሎ ይጠይቃቸዋል። በዚህ ጊዜ ሳሙኤል አገልግሎቱን ጨርሷልና ቢናገሩትም ምንም ስለማያደርጋቸው ሕዝቡ እውነተኛውን ነገር የሚያወጣበት ሰዓት ነው። ሆኖም ሳሙኤል በቅንነት ሄዷልና ሕዝቡ፡- «...አልሸነገልክንም፤ ግፍም አላደረክብንም፤ ከሰው እጅም ምንም አልወሰድክም» (12:24) በማለት መለሱለት። በሕዝብ ዘንድ ታማኝነትና ከበሬታ ለማግኘት ጊዜ ይወስዳል፤ ግን የተገነባውን ከበሬታ ለማጣት አንድ ስህተት ይበቃል።

ሳሙኤል እግዚአብሔርን ስለሚፈራ ሰውንም በማክበር ኖረ። ስለዚህ ከስንብቱ በኋላ ሕሊናውን የሚወቅሰው ነገር አልነበረውም። እንደ ተከበረ የኖረ፤ መልካም አጨራረስና

ሽምግልና የነበረው ሰው ነበር። ሳሙኤል የሚሳቀቅበትና የሚጸጸትበት ነገር አልነበረውም።²⁵

እንዲሁም እግዚአብሔርን የሚፈራና ለእግዚአብሔር ታማኝ የሆነ ሰው ሕዝቡን አይበድልም፤ በሕዝብ ላይ ግፍን አይፈጽምም፤ ሕዝብንም አያስቸግርም፤ በሕዝብ ላይ አድሎ አያደርግም ወይም አይቀማም። ሥልጣኑን ለአገልግሎት እንጂ ለግል ጥቅሙ አያውለውም። ይህ ታማኝነት ነው። ታማኝነት ተለዋዋጭነት የሌለበት ባሕርይ ነው። መዋሸት፤ ማስመሰል፤ መስሎ ለመኖር እንደ ሁኔታው እውነትን መሸቃቀጥ የሌለበት ባሕርይ ነው። ታማኝነት እግዚአብሔርን ከሚፈራ ሕይወት የሚታይ የተግባር ፍሬ ነው።

2.7 ፍትሐዊነት

ፍትሐዊነት ለሚለው የዕብራይስጡ አቻ ቃል ሚሽፓት ሲሆን በብሉይ ኪዳን ከ200 ጊዜ በላይ ተገልጦአል። ዋና ትርጉሙ ሰዎችን እኩል ማየት፤ እኩል ማስተናገድ፤ ለተመሳሳይ ጥፋት ተመሳሳይ ቅጣት መወሰን፤ ትክክለኛ ፍርድ በማድረግና በፍትህ አለማድላት የሚል ነው።

ፍትሕ የእግዚአብሔርን ባሕርይ ይገልጻል። እግዚአብሔር ሕዝቡን በፍርድ የሚጠበቅ (ሕዝ 34:15-16) ፍርድን የሚወድድ፤ የፍርድ አምላክ ነው (ኢሳ 30:18፤ 61:8)። ሕዝቡም ፍርድን እንዲያደርጉ (ሚክ 6:8)፤ እውነተኛውን ፍርድ እንዲፈርዱ ያዛል (ዘካ 7:9)።

²⁵ «Samuel was a great leader because he understood leadership as an opportunity to serve people and add quality to their life. He abhorred a leadership that used its power to exploit the lead for personal gain and position», The Leadership Bible, P.318.

ቃሉ «አንግዲህ አምላካችሁ እግዚአብሔር የአማልክት አምላክ የጌቶችም ጌታ፤ ታላቅ አምላክ ኃይልም የሚያስፈራም፤ በፍርድ የማያደላ፤ መማለጃም የማይቀበል ነውና...» (ዘፋ 10:16-17)፤ እንዲሁም «በፍርድ ዓመፃ አታድርጉ፤ ለድሀ አታድላ፤ ባለ ጠጋውንም አታከብር፤ ነገር ግን ለባልንጀራህ በእውነት ፍረድ» (ዘሌ 19:15) ይላል፡፡

ከክርስቲያናዊ መሪነት ጋር በተያያዘ ፍትሐዊነት አንድ ዋና ባሕርይ ነው፡፡ አመራርም ሆነ ማኔጅመንት በቀጥታ ከሰዎች ጋር የሚያገናኝ ተግባር ሲሆን ከሰው ጋር በሚደረጉ የተለያዩ ግንኙነቶች ሁሉ ፍትሐዊ መሆን ይገባል፡፡ በአመራር የፍትሐዊነት ምንነት ለመገንዘብ የሰውን ክቡርነት፤ ሰውን ሁሉ በእኩል ዐይን ስለማየትና ስለ እውነተኛነት እንመልከት፡፡

ሀ. የሰው ክቡርነት

የአመራርና የማኔጅመንት ጽንሰ ሀሳብ አብዛኛውን ጊዜ ሰውን የሚመለከተው እንደ አንድ ግብዓት ወይም ሀብት ነው፡፡ አንድን ተግባር ለማከናወን ከሚያስፈልጉ ግብዓቶች መካከል እንደ አንዱ ማለትም እንደ ገንዘብ፤ መሬት፤ መሳሪያ ማለት ነው፡፡ ስለዚህ የአመራሩ ትኩረት የድርጅቱን ዓላማ ለማሟላት ሰዎች ከሚሰጡት ኢኮኖሚያዊ ጥቅም ወይም ውጤታማነት አንጻር ነው፡፡

ከቅርብ ዓመታት ወዲህ ቢሄሺየራል ማኔጅመንት በሚል የአስተዳዳሪ ስልት ድርጅቶች የሰራተኞቻቸውን ስነልቦናዊ ሁኔታ እንዲያገናዝቡ ይመከራሉ፡፡ ይህም ቢሆን ሰው የሚታየው በአእምሮ እውቀትና አስተሳሰብ በሚያበረክተው ግብዓት ብቻ አይደለም፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ የሚስተምረው ግን ከዚህ የተለየና የላቀ ነው፡፡

የእግዚአብሔር ቃል ሰው ሊከበርና ሊወደድ የሚገባው ልዩ ፍጥረት መሆኑን ይነግረናል፡፡ ይህን እንደሚከተለው እንመለከታለን፡፡

- ሰው እግዚአብሔር የሕይወት እስትንፋስ እፍ ያለበት ሕይወት ነፍስ ያለው ፍጡር ነው፡፡ በመሆኑም ከሌላው ፍጥረት ሁሉ ይለያል፡፡ «እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ከምድር አፈር አበጀው፤ በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፤ ሰውም ሕይወት ነፍስ ያለው ሆነ» (ዘፍ 2:7)፡፡
- እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው በራሱ አምሳል ነው፡፡ «እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው» (ዘፍ 1:26-27)፡፡ እንዲሁም መጽሐፍ «የሰውን ደም የሚያፈስስ ሁሉ ደሙ ይፈስሳል፤ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታል» (ዘፍ 9:5-6) ይላል፡፡ ዘማሪውም በመዝ 8:4-8፡

«ታስበው ዘንድ ሰው ምንድር ነው? ትገብኘውም ዘንድ የሰው ልጅ ምንድር ነው?
ከመላእክት እጅግ ጥቂት አሳነሰኸው፤ በክብርና በምስጋና ዘውድ ከለልኸው፡፡
በእጆችህም ሥራ ሁሉ ላይ ሾምኸው፤ ሁሉን ከእግሮቹ በታች አስገዛህለት፡፡
በጎችንም ላሞችንም ሁሉ ደግሞም የምድረ በዳውን አንስሶች፡፡
የሰማይንም ወፎች የባሕርንም ዓሦች፤ በባሕር መንገድ የሚሄደውንም ሁሉ፡፡

በማለት እግዚአብሔር ለሰው የሰጠውን ክብርና ኃላፊነት ይገልጻል፡፡

- ሰው በእግዚአብሔር የተወደደ ነው። ሰው በገነት ውስጥ የተሰጠውን የምርጫ ነጻነት በመተላለፍ ኃጢአት በሰራ ጊዜ እግዚአብሔር ከታላቅ ፍቅሩ የተነሳ የመታረቂያ መንገድ አዘጋጀ።
- ሰውን ከኃጢአት ለማዳን ኢየሱስ ራሱን መስጠቱ የሰው ዋጋ የከበረ መሆኑን ያስረዳል። ሰው በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረ ብቻ ሳይሆን በኢየሱስ ክርስቶስ ሞት እንደ ገና የተዋጀ ነው። ስለዚህ ኢየሱስ ክርስቶስ በከቡር ደሙ የፈጸመው የማዳን ስራ የሰውን ብቡርነት ይገልጻል።
- እያንዳንዱ ሰው በእግዚአብሔር የተወደደ ነው። «በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን አስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደኋላና» (ዮሐ 3:16) ሲል የሰው ዘር ሁሉ በእግዚአብሔር የተወደደ መሆኑን ያስረዳል። ኢየሱስ ክርስቶስ የሞተው የዓለሙን ሁሉ ኃጢአት ለማስተሰር ይነው (ዮሐ 2:2)። ሀብታምና ድሃ በእግዚአብሔር ፊት እኩል ናቸው። እርሱ የሁሉም ፈጣሪ ነውና (ምሳ 22:2)።

ስለዚህ ክርስቲያናዊ መሪ የሰውን ከቡርነት የተረዳ መሆን አለበት። ሰው ከቡር ፍጥረት መሆኑን የተገነዘበ መሪ ለሰው ሁሉ ተገቢውን አክብሮት ያደርጋል፤ ፍትሐዊ አስተዳደርን ይከተላል። ሰው ከቡር ፍጥረት በመሆኑ በተገቢው ሁኔታ መከበር፤ ተቀባይነት ማግኘትና ባለበት ድርጅት ውስጥ ስፍራ እንዳለው እንዲያውቅ መደረግ አለበት።

ለ. ሰውን ሁሉ በእኩል ዓይን ማየት

የፍርድ አምላክ እግዚአብሔር ሰውን ሁሉ እኩል ያያል። ለእስራኤላውያን ሕግን ሲሰጥ እነርሱና በመካከላቸው የሚኖሩ እንግዶች በተመሳሳይ ሕግ እንዲተዳደሩ «ለአገር ልጅ በእናንተ

መካከልም ለሚቀመጡ እንግዶች አንድ ሥርዓት ይሆናል» (ዘጸ 12:49) አላቸው። ደግሞም «በሰውና በወንድሙ ከእርሱም ጋር ባለው መጻተኛ መካከል በጽድቅ ፍረዱ» (ዘጸ 1:16) አለ።

በሰዎች መካከል በኑሮ ደረጃ መለያየት ምክንያት በፍርድ ልዩነት ስላለማድረግ «የመጻተኛውንና የድሀ አደጉን ፍርድ አታጣምምባቸው፤ የመበለቲቱን ልብስ ለመያዣ አትውሰድባት» (ዘጸ 24:17)፤ «በመጻተኛ በድሀ አደጉም በመበለቲቱም ላይ ፍርድን የሚያጣምም ርጉም ይሁን፤» (ዘጸ 27:19) አለ። ስለ ባሕርይም «ጸድቅ የድሆችን ፍርድ ይመለከታል፤ ጎጥእ ግን እውቀትን አያስተውልም» (ምሳ 29:7) እና «ድሀን የሚያስጨንቅ ፈጣሪውን ይሰድባል፤ ለድሀ ምሕረትን የሚያደርግ ግን ያክብረዋል» (ምሳ 14:31) ይላል።

ሰዎች ከንብረትና ከእቃዎች ይበልጣሉ። የማንኛውም ድርጅት ዋና መለኪያ መሆን ያለበት ለሰዎች በሚሰጠው ዋጋና ሰውን ሁሉ በእኩል ዓይን በማየቱ ላይ ነው። የሰው ሰብዓዊና ሕገ መንግሥታዊ መብቶች የሚመነጩት በሰው ክብርነት ላይ ሲሆን የጥንት መነሻቸው መጽሐፍ ቅዱስ ነው።

ሐዋርያው ጴጥሮስ «ሁሉን አክብሩ ...» (1ጴጥ 2:17) ሲል ለሁሉም ሰው ሊደረግ ስለሚገባ አክብሮት ይነግረናል። ይህ ቀለም፤ ጾታ፤ ሀብት፤ ቋንቋ፤ ዜግነት ሳይለይ ለሰው ሁሉ ተገቢውን ዋጋ መስጠት ነው።

ስለዚህ በመሪነት «ለወገኔ ይጠቅማል» በማለት ማድላት ወይም «እሺ እሺ ባዮችን» አቅርቦ ሌሎችን ማራቅ በደል ነው። በእኩል ማስተዳደር ደግሞ የእግዚአብሔርን የፍርድ ባሕርይ መያዝ ነው። «እግዚአብሔር ለሰው ፊት አያዳላምና» (ሮሜ 2:11፤ ሐዋ 10:34)። ሐዋርያው ያዕቆብ «ወንድምቼ ሆይ፤ በክብር ጌታ በጌታችን

በኢየሱስ ክርስቶስ ያለውን እምነት ለሰው ፊት በማድላት አትያዙ... ለሰው ፊት ግን ብታደሉ ኃጢአትን ትሠራላችሁ» (ያዕ 2:1-8) እንደሚል አድልዎ የሌለበት አመራር ይሰጡ ዘንድ ክርስቶስን የሚመስል ባሕርይ ከመሪዎች ይጠበቃል።

«እንግዲህ ሰዎች ሊያደርጉላችሁ የምትወዱትን ሁሉ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉላችሁ» (ማቴ 7:12) እንደተባለ «ፍርድን የሚጠብቁ፤ ጽድቅንም ሁልጊዜ የሚያደርጉ ምስጉኖች ናቸው» (መዝ 106:3)።

ክርስቲያናዊ መሪነት በሥራ ውጤታማነት ላይ ትኩረት የሚያደርገውን ያህል ለሰው ሁሉ አክብሮትና ፍትሕ እንደሚያስፈልግ መገንዘብ ይገባል። ሰውን ሁሉ በአኩል ዓይን ማየት ፍትሐዊነት ነው፤ የጽድቅ ባሕርይ ነው።

ሐ. እውነተኛነት

- ከእግዚአብሔር ጋር መልካም ኅብረት የሚኖረው ሰው «በልቡ እውነትን የሚናገር» እንደሆነ ዳዊት በመዝ 15:1-5 እንደሚከተለው ያብራራል።
- ቅን የሆነ እውነትን ይወዳል።
- በእግዚአብሔር ፊት ሞገስ የሚያገኝ ቅን የሆነ ሰው ነው።
- ቅን የሆነ በአንደበቱ የማይሸነግል ነው (3)።
- ቅን የሆነ እግዚአብሔርን የሚፈሩትን የሚያከብር ሰው ነው (4)።
- ቅን የሆነ ሰው ከልቡ እውነትን ስለሚናገር በልቡ የሚያስበውና በአንደበቱ የሚናገረው ተመሳሳይ ነው።
- ቅን ሰው ፍትሕ የሚወድ ነው።

ቅን የሆነ ፍትሕ ይወዳልና መማለጃን አይቀበልም። ስለዚህ ቅንነት ለክርስቲያን መሪ ትልቅ ባሕርይ ነው።

በሌላ በኩል ደግሞ የጴንጤናዊው ጲላሞስ ሁኔታ ከዚህ ተቃራኒ ነበር። ጲላሞስ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ንጹሕ እንደሆነ በብዙ መንገድ ያወቀ ቢሆንም ካለበት የመሪነት ስፍራ የሚጠበቅበትን ፍትሐዊነት አልፈጸመም። ማቴ 27:18-24 ያለውን ስንመለከት፡-

- «...በቅናት አሳልፈው እንደሰጡት ያውቅ ነበር» (18)፤
- የጲላሞስ ሚስትም ኢየሱስ ክርስቶስ «ጻድቅ ሰው» እንደሆነ መልእክት ልካበታለች (19)፤
- በተጨማሪም ምንም አታድርግ ብላዋለች (19)፤
- «ምነው ያደረገው ከፋት ምንድር ነው?» (27:23) ብሎ ሕዝቡን ይጠይቅ ነበር፤
- «እኔ ከዚህ ጻድቅ ሰው ደም ንጹህ ነኝ» (27:24) በማለት ይናገር ነበር።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ምንም እንዳላደረገ እንዲሁም ጻድቅ እንደሆነ በብዙ መንገድ እያወቀ በቁ.26 ላይ እንደ ተጻፈው ጲላሞስ «ኢየሱስን ግን ገርፎ ሊሰቀል አሳልፎ ሰጠው» ይላል። እንዲህ ዓይነት መሪ እውነትንና ጽድቅን ለራሱ ጥቅም (በወንበር ላይ ለመቆየት) ሲል የሚሸፋፍን፤ እውነትን እያወቀ ስለ ራሱ ሥልጣን ሲል በአመጽ ከሚሄዱት ከብዙኀን ጋር የሚስማማ ሰው ነው። መሪ ጲላሞስ ያለፈበትን በሚመስሉ ሁኔታዎች ውስጥ ምርጫን ለማድረግ የሚገደድበት ጊዜ ይኖራል። ሆኖም እግዚአብሔርን የሚፈራ መሪ ግን ዋጋ የሚያስከፍለው ቢሆንም እንኳን ጽድቅ የሆነውንና የተረዳውን እውነት በመደገፍ ለፍትሕ የሚቆም ነው። ያለዚያ ጻድቁን ሰው በመግረፍ አሳልፎ በመስጠትና እጅን በውሃ መታጠብ ራስን ከበደለኛነት ማንጸት አይቻልም።

ዳዊት ኦሪዮንን «ወደ ቤትህ ሂድ፤ እግርህንም ታጠብ» ሲለው (2ኛው 11:8)፤ ሄሮድስ የሰገልን ሰዎች «እኔ ደግሞ መጥቼ እንድሰግድለት» ሲላቸው (ማቴ 2:8)፤ ይሁዳ «ሸቶው ተሽጦ ለድሆች ያልተሰጠው ስለ ምንድን ነው?» ብሎ ሲጠይቅ (ዮሐ 12:5) ሁሉም በቅንነት አልነበሩም። ሁሉም እንደ ሰው አስበዋል፤ እንደ ሰውም በዘዴ መናገራቸው ነበር። ሁሉን የሚያውቅ እግዚአብሔር ግን በላይ በሰማይ አለ። እንግዲህ የመሪዎች አገልግሎት ልብን በሚያየው በእግዚአብሔር ፊት በቅንነት መሆን አለበት።

2.8 ግልጽነት

መሪ ሰው ስለሆነ የተሰጠውን ኃላፊነት በአግባቡ ለመወጣት አደራ አለበት። ስለ ተሰጠውም ተግባር አፈጻጸምና የሥልጣን አጠቃቀም ተጠያቂ ነው።

ተጠያቂነት አገልግሎትን፤ ኃላፊነትን ወይም ተግባርን ለሰጠው ሰው ወይም አካል የተሰጠውን ኃላፊነትና አደራ በአግባቡ ማከናወኑን ማሳየት ወይም ማስረጃ ማቅረብ ማለት ነው።

በክርስትና አንድ መሪ ድርብ ተጠያቂነት አለበት። ለአንድ ሰው የሥራ ኃላፊነት፤ አገልግሎት ወይም አደራ የሚሰጥ እግዚአብሔር ስለሆነ መሪ ተጠያቂነቱ አስቀድሞ ለእግዚአብሔር ነው። መሪው አሁን በምድር ላይ እያለ እንዲሁም ኋላ በጌታ የፍርድ ወንበር ፊት በምድር ሆኖ ለሠራው ሥራ ተጠያቂ ነው (2ኛው 5:10)። ያ ጊዜ ሰው በሥጋ እያለ በምድር የሠራው ነገር ሁሉ የሚገለጥበት ጊዜ ነው። በተሰጠው መከሊት መነገዱና ማትረፉ በታዘዘውም መሠረት በሥራ ላይ መዋሉ የሚመዘንበት ጊዜ ነው።

በ2ኛው 11:27 «ዳዊት ያደረገው ነገር ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት ክፉ ሆነ» እንደተባለ እግዚአብሔር ከፍ ባለ ደረጃ ያለውን መሪም ሥራ

ይመዘናል። ዳዊት የኦሪዮንን ሚስት በመውሰዱና ኃጢአት በማድረጉ በእግዚአብሔር ፊት ሥራው ክፉ ሆነ።

እንዲሁም መሪዎች ለሚመሯቸው ሰዎች ወይም ጉባኤ ተጠያቂዎች ናቸው። ከእነርሱ በላይ በመዋቅር ወይም በእርከን ከፍ ላሉት፤ በተመሳሳይ ደረጃ ላሉ ወይም ከእነርሱ ጋር ለሚሠሩት ሁሉ በተለያየ መንገድ ተጠያቂነት አለባቸው። ሥራቸውንና አሠራራቸውን ሥርዓት ባለው መንገድ ማከናወን፤ በማንም ቢታይ ግልጽና የማያሳፍር እንዲሆን ማድረግ፤ አድሎ የሌለበት አሠራር መሆኑን ማሳየት ይጠበቅባቸዋል።

በአሰራራቸው ችግር ቢከሰት መሪዎች ካሉበት ወንበር የተነሣ ሳይታበዩ በቅንነት ምክር ለመስማት የሚፈልጉና ፈቃደኞች መሆን ይገባቸዋል። ምክር የማይስፈልገው እግዚአብሔር ብቻ ነው። ተጠያቂነትም የሌለበት እርሱ ብቻ ነው። እርሱ ፍጹም ጻድቅ ነውና እግዚአብሔር ለማንም ተጠያቂ አይሆንም ከእርሱም በላይ ፍጹም የለም። ሰው ግን ይሳሳታል፤ ሳይስተውልም ያደርጋል። ስለዚህ መታረምና ወደ ቀጥተኛው መስመር መመለስ ያስፈልገዋል።

በሚሠራው ሥራ ስህተት ቢታይ ቶሎ ለመመለስ፤ ለመመከር፤ ተጠያቂ ለመሆን ራሱን ያቀረበ መሪ አገልግሎቱንና አመራሩን እያሻሻለ ለረጅም ዘመን ብዙ ርቀት ሊሄድ የሚችል ሰው ነው። ራሱን የሚደብቅ፤ በክፉ ልብ የሚመላለስ፤ ኃጢአትንም የሚዳፈር ሰው ምክርን ካልሰማ፤ «እኔ ለማንም ተጠያቂ አልሆንም» ብሎ ካሰበ ከሁሉ በላይ ራሱን ይጎዳል፤ ባጭርም ይቀራል።

ቅንነት በሌለበት ሁኔታ ሰዎች ራሳቸውን ከሌሎች ሰዎች ፊት ደብቀው ለመኖር ይጥራሉ። የኤልሳዕ አገልጋይ ግዮዝ ያደረገውን ሁሉ የእግዚአብሔር ነቢይ ከሆነ ከኤልሳዕ እንኳን ሳይቀር

ሊደብቀው ሞከሮ ነበር። ግያዝ ያደረገውን እግዚአብሔር ለነቢዩ ኤልሳዕ ይገልጥለታል ብሎ ባለማሰቡ በድፍረት መለሰለት። ለግያዝ የመዋሸት ውጤቱ በለምፅ መመታት ሆነ። ለዘሩም የሚሆን ለምፅ ወሰደ (2ኛ 5:20-27)።

ተጠያቂነትን የማይፈልግ አገልጋይ አስቀድሞ የሚያታልለው ራሱን ነው። አስተዋይ መሪ ራሱ ደግሞ ሰው ነውና በሰህተት መንገድ እንዳይሄድ በዙሪያው የሚመክሩትን፤ በቅንነት እውነት የሆነውን የሚነግሩትን መከራዎችን መሰብሰብ ለእርሱ መልካም ነው። እርሱ የሚፈልገውን ብቻ ሳይሆን የማይፈልገውንም እንኳ በቅንነትና በእውነት የሚመክሩትን፤ የሚገስጹትንም ጓደኞች፤ የሥራ ባልደረቦች መሰብሰብና ከእነርሱ ምክር ለመስማት መውደድ ትልቅ ማስተዋል ነው።

ለምሳሌ በገንዘብ አስተዳደር መሪዎች በቤተ ክርስቲያን ወይም ድርጅት ባለው መመሪያ መሠረት በግልጽነት በመሥራት ለሌሎች ምሳሌ እንዲሆኑ ይጠበቃል። እንዲሁም ተጠያቂነታቸውን በማወቅ ሪፖርት ለማቅረብ፤ ግልጽ ውይይት ለማድረግና አስተያየት ለመቀበል ፈቃደኝነታቸውን እንዲሁም ሰህተት ሆኖ ሲገኝ ለመለወጥ ያላቸው ዝግጁነትና ፈቃደኝነት በተግባር ማስመስከር ይገባቸዋል።

በእግዚአብሔር ፊት በግልጽነት ለመኖር ለሚመርጥና በቅንነት ለሚመለስ ሰው እግዚአብሔር ዋጋውን ይከፍለዋል። መጽሐፍ በገላ 6:7 «አትሳቱ እግዚአብሔር አይዘበትበትም ሰው የሚዘራውን ሁሉ ያንኑ ደግሞ ያጭዳልና» እንደሚል። ተጠያቂነት እንዳለበት አውቆ የሚያገለግል ሰው ከፍ ወዳለ የአሠራር ጥራት ለማደግ የተዘጋጀ ሰው ነው። አሠራሩን በማሻሻል ወደ ትክክለኛው ለመድረስ ሁልጊዜ የሚጥር ሰው ነው። እንዲህ ትጋት የሚያሳይ መሪ ለማሻሻል የተዘጋጀና ወደ ሙሉ የሚገስግስ መሪ ነው።

በማጠቃለል፡-

ክርስቲያናዊ ባሕርይ እግዚአብሔርን የማወቅና የመንፈሳዊ ብስለት ውጤትና ምልክት ነው። ይህ መሆኑን የበለጠ ለመገንዘብ የባሕርያቱን ተቃራኒ መመልከት ያግዛል።

ሠንጠረዥ 2

ክርስቲያናዊ ባሕርይንና ተቃራኒውን ባሕርይ ማነጻጸሪያ

ተ.ቁ	ክርስቲያናዊ ባሕርይ	ተቃራኒ ባሕርይ
1.	መጸለይና በቃሉ መኖር	በራስ ኃይልና በራስ እውቀት መመራት
2.	እግዚአብሔርን ማክበር	ለራስ ክብርና ዝና መኖር
3.	በእግዚአብሔር መታመን	በራስ ማስተዋል መደገፍ፤
4.	በመንፈስ መመላስ	ሥጋዊነት፤ ራስን አለመግዛት፤ ራስ ወዳድነት፤
5.	ትሕትና	ትዕቢተኝነት፤ ኩራት
6.	ታማኝነት	ቃል አለማክበር፤ ግብዝነት፤ ገንዘብን መውደድ
7.	ፍትሐዊነት	አድሎአዊነት፤ ሐሰተኝነት
8.	ግልጽነት	ድብቅነት፤ ማታለል

አብዛኛውን ጊዜ «መሪ» የሚለው ቃል ሲጠራ ወደ ሰው አዕምሮ ፈጥኖ የሚመጣው መሪው የሚያከናውነው ተግባር ነው። ለዎችን ለሥራ ለማነሣሣት (ለማሰልፍ፤ ለማስከተት) ያለው ችሎታና ውጤቱ ይታሰባል። ሆኖም በክርስቲያናዊ አመራር ከችሎታ ይበልጥ ቀዳሚው ነገር የመሪው ባሕርይ ነው።²⁶ ምክንያቱም ችሎታ ለአመራር የሚያግዝ ሙያና ስልት ሲሆን ባሕርይ ግን የራሱ የመሪው የመንፈሳዊ ማንነቱ መገለጫ ነው።

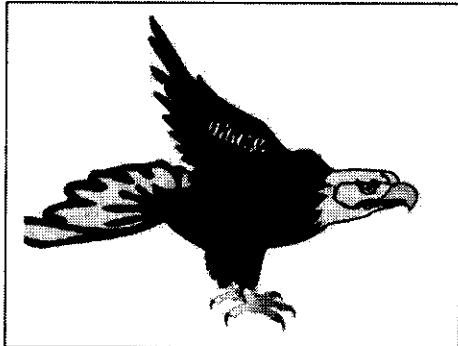
²⁶ «A Christian leader is someone who is called by God to lead; leads with and through Christ like character, and demonstrates the functional competencies that permit effective leadership to take place.», Blackaby, ibid, p.10.

መሪነት ከግል ሕይወት ያለፈ ሌላውን ሰው የማነሣሣት ተግባርና ኃላፊነት ያዘለ በመሆኑ መሪው በግሉ ከሚኖረው መንፈሳዊ ባሕርይ በተጨማሪ የመሪነቱ ቦታ ለሚጠይቀው ኃላፊነት ተስማሚ የሆነ ችሎታ ሊኖረው እንደሚገባ ግልጽ ነው።

በመሪነት ባሕርይንና ችሎታን በንስር ሁለት ከንፎች መመስል እንችላለን። አንዱ ከንፍ እስካሁን ያየነው ባሕርይ ነው። በስዕሉ እንደምንመለከተው በአንድ ከንፍ ብቻ ግን መብረር አይቻልም። ሁለተኛ ከንፍ ያስፈልጋል። የመሪነት ሁለተኛ ከንፍ የሆነውን ችሎታ በሚቀጥለው ምዕራፍ እንመለከታለን።

ስዕል 3

ንስር ለመብረር ሁለተኛ ከንፍ ያስፈልገዋል።

ምዕራፍ 3 "

ከክርስቲያናዊ መሪ የሚፈለግ ችሎታ

ችሎታ፡- አንድ መሪ ባለበት የኃላፊነት ደረጃ መከናወን ያለበትን ተግባር ለማከናወን የሚያስችለው እውቀት፣ አቅም፣ ክህሎት ነው።²⁷ ይህ እውቀትን በተግባር የሚተረጉምበት ሙያዊ ጥበብ ነው። ለምሳሌ አንድን ወንዝ ለመሻገር ድልድይ እንደሚያስፈልግ ይታወቃል። ምን ዓይነት ድልድይ እንደሚያስፈልግና እንዴት እንደሚሠራ የሚያውቀው ደግሞ በድልድይ ሥራ ሙያ (ችሎታ) ያለው ሰው ነው።

ለክርስቲያናዊ መሪነትም እንዲሁ ነው። መሪው ስለ አመራር ምንነት ብዙ እውቀት ሊኖረው ይችላል። የሚያውቀውን በተግባር ለማዋል ችሎታው ያስፈልገዋል። መደረግ ያለበትን ማድረግ መቻል ነው።

በመንፈሳዊ መሪነት እውቀትና ችሎታ ብቻ በቂ አይደለም። እንዲያውም ተገቢው ክርስቲያናዊ ባሕርይ በሌለበት ችሎታ ብቻውን «አጥፊ» ሊሆን ይችላል። ክርስቲያናዊ ባሕርይ ሳይኖረው

²⁷ ችሎታ ወይም ክህሎት ለሚለው ቃል በእንግሊዝኛ Competence, Skill, Ability ነው።

- Competence: the quality or state of being competent. Competent:- having requisite or adequate ability or qualities.
- Skill: the ability to use one's knowledge effectively and readily in execution or performance, a learned power of doing something competently.
- Ability : competence in doing : SKILL,